

Életünk

AZ EURÓPAI MAGYAR KATOLIKUSOK LAPJA

II. évfolyam 10. szám (2. Jahrgang Nr. 10.)

A Z St.Gallen — Megjelenik havonta — Erscheint monatlich

1970 október 1.

Egy ezredév tanítása

A magyar nemzet napjainkban másodszer ünnepel ezredévi jubileumot. Az első Millennium 1896-ban a honfoglaló Árpád művének szült, akinek bölcs vezetése alatt őseink a Kárpát-medencét hatalmukba vették s a magyar országhatárt egészen a Steiermark-i Enns folyóig tolták ki nyugat felé. A második Millenniumot ezekben az években ünnepeljük Szent István első apostoli királynak születésének és megkeresztelésének ezredik évfordulója alkalmából.

De milyen nagy különbség van a két millennium között! Magyarország 1896-ban Ausztriával együtt a Monarchia keretében ismét nagyhatalom volt, fejlődése az 1867-es kiegyezés után szellemi, kulturális és gazdasági téren rövid évtizedek alatt századok mulasztásait pótolta. Király és nemzet, a kiengesztelődés szellemében találkozva, együtt ünnepelhet, s úgy tűnt föl, hogy a magyarság az évszázados török pusztítások borzalmas vérvesztéseit kiheverve, önmagában megújulva, ifjú erővel halad a második ezred hajnalán a szebb és boldogabb jövő felé.

Míndezt a szép álmot halomra döntötte 1914-ben Príncipe szerb diák gyilkos golyója. A trianoni békeparancs 1920-ban az ország területének több mint 70 százalékát juttatta idegen kézre, a második világháború pedig a nemzet nyakára hozta a szovjet-orosz uralmat, mely a maradék eszakraországi önállóságát is megszüntette.

Történelmünk e mély pontján jutottunk el a másodkezredévi forduléhoz, Szent István születésének és a magyar kereszténységnek Millenniumához. S hogy az örömben ürmös legyen, a magyar népeknek — kommunista kormányparancsra — az első Szent Királyt mint «Első Istvánt» az orosz bolsevista megszállás 25-ik és Lenin születésének 100-ik évfordulójával együtt kell ünnepelni.

Bármily lesújtó is e tudat, nagy hiba lenne részünkről, ha a jelen sorstragédia súlya alatt keserű sirámoknak adnók át magunkat. Ez nem volna sem okos, sem célszerű, sem magyaros eljárás. A magyar ember természete már olyan, hogy minél nagyobb a rája nehezede sorscsapás, csak annál erősebben nyilatkozik meg benne az élni akarás. Erre tanít, erre biztat bennünket az ezeréves magyar történelem.

*Nemzetfenntartó, konzerváló erők:
a kereszténység kovásza — nemzeti hivatástudat*

Katona István, 200 év előtti magyar történész. Szent Istvánt a hatalmas hun királlyal, Attilával hasonlítja össze, annak megállapítására; miért semmisült meg Attila alkotása s miért lett időtálló Szent István műve? «Attila amit szerzett — írja — az meg nem maradt, amit Szent István kezdett, az mindig fennáll. Mi ennek oka? Amaz Isten ostroma, ez Krisztus apostola volt; amaz a fegyverek megdönthető hatalmán, emez a hit megdönthetetlen kőszálán épített.»

Ugyanezt a gondolatot hangsúlyozza VI. Pál pápa is a Szent István ezredévi jubileum alkalmából 1970 augusztus 6-iki keletkezésével a Magyar Nemzethez intézett *apostoli levelében*. «A Szent Király — olvassuk a Szentatya levelében — a keresztény hit és erkölcs alapján állva erős lélekkel, maradéktalanul megvalósítva azt, amire Isten kiválasztotta: fiatal magyar nemzetének megmutatta és kijelölte azt az igazi utat, amely nemcsak anyagi javak bőségéhez, hanem egyben magasabb értékű kincsekhez, vagyis a lelki műveltséghez és természetfeletti kegyelemhez vezet.»

Aki a magyar történelmet csak felületesen szemléli vagy ismeri, annak rejtély lesz és marad nemcsak a magyarság fennmaradása a szörnyű sorscsapások ellenére, hanem a krisztianizálódás gyors üteme is. Nos a rejtély megoldásához a kulcsot Szent István és családjának, Boldog Gizellának és Szent Imrének istenes élete és élet-példája szolgáltatja. Olyan erő és fény sugárzott ki az ország első *szent családjából*, hogy századokra hatott ki, elsősorban az Árpád-dinasztiában, melynek közel harminc leszármazottja tűndöklött a szentség gloriolájával, küztük egy Szent László, Szent Erzsébet, Szent Margit, portugáliai Szent Erzsébet, Szent Lajos püspök, Bol-

dog Kinga és Jolánta, úgyhogy Magyarországot a középkorban a *szentek országának* nevezték.

De nemcsak a dinasztia tagjai állottak az első Szent Király élete és életműve igézete alatt, hanem a köznépi is. Csakis így érthető népünk szerepváltoztatása, amit a pápai levél is kiemel: «hogy az a nép, amelyet egykor a kereszténység ostromának tartottak, oly nemzeté vált, amely a *hit bátor védőjének* kitüntető címét érdemelte ki.» Így lett a magyar nemzet *hivatásává* az európai kereszténység védelme Szent Istvántól napjainkig, olyan szerep, melynél szebbel, magasztosabbal egyetlen más keresztény nemzet sem dicsekedhetik.

*Máriás tisztelet —
a magyar keresztény szellem alkotásokban*

Ugyancsak Szent Istvánnal kezdődik a mély-séges *Mária tisztelet*, a nemzet eljegyzettsége a Nagyasszonnyal, akinek tisztelete nálunk ezer éven át töretlenül virágzott, úgyhogy Magyarországot méltán nevezték «Regnum Marianum»-nak, Mária országának, s a barokk történefilozófia nem is habozott levonni belőle a konzekvenciát a jövőre nézve: «Az a nemzet, amelyen Mária pillantása nyugszik, nem veszhet el.»

S hogy mit alkotott a szentistváni kereszténység és Mária tisztelet ezer éven keresztül, azt nehéz volna még csak felsorolni is egy rövid cikk keretében. Legyen elég csak utalnunk a kolostorok, bazilikák, templomok százaira, Nagy Lajos, Zsigmond, Mátyás király és Pázmány Péter egyetemére, a közép- és alsófokú iskolák százaira, a magyar törvénytárra, amelynek élén Szent Istvánnak fiához, Imre herceghez intézett «Intelmei» állnak; továbbá Mária pénzeinkre, zászlóinkra, nagyszámú Mária-kegyhelyeinkre, a keresztény magyar irodalomra és művészetre, mely a Kolozsvári testvérek prágai Szent György szobrában és Szent László aranyos váradi szobrában remekműveket alkot már a 14. század közepe táján — s a számtalan egyéb alkotásra, melyeket a tatár-török vérzivataros idők megsemmisítettek. Szinte fájó lélekkel gondolunk arra, mit alkothatt volna a magyar keresztény géniusz, ha Mátyás királytól kezdve 200 év majdnem teljesen ki nem esik a magyar történelemből az irodalom és művészetek számára, mert nemzetünket a pusztító létért való küzdelem szinte teljesen lefoglalta.

Magyar géniusz — szellemi nagyhatalom

A magyar tehetség és öserő azonban nemcsak a csatatéren harcolt sikeresen, igen sokszor túlerő ellen, hanem a *szellem fegyvereit* is oly jól forgatta, mint Európának bármely nagy népe. Az

Árpádok koráról most nem szólva, már Nagy Lajos és Zsigmond királyok kiváló magyar diplomataik és államférfiak egész sora fölött rendelkeztek. Hová vezethetett volna ez a vonal, ha a Jagelló árnyék-királyok gyenge korszaka a nemzetirtó török korszakot nyakára nem hozza!

Azt sem szabad felejtenünk, hogy a *renaissance* irodalmat és művészeteket megújító szelleme az Alpokon túlról legelőször hozzánk jutott el; Vitéz János esztergomi érsek és Cseznicei János pécsi püspök pedig, Mátyás király udvarát nem számítva, két európai hírvivőselője volt. Ugyanakkor Európa egyik legnagyobb leghíresebb könyvtára is a magyar király udvarában volt s Mátyás Corvinának szépségét külföldi tudósok jöttek Budára megszemlélni és megcsodálni.

Ha a fenti rajzhoz hozzáadjuk a legújabb magyar kornak — 19. és 20. századnak — szellemi képét: a *magyar irodalom aranykorát* Vörösmarty, Petőfi, Arany, Jókay, Eötvös, Kemény Zsigmondtól kezdve Adyn, Babits, Garonyin keresztül a nemrégien elhunyt Kodolányi Jánosig, valamint a politikai élet nagyjait: Deák Ferencet, Széchenyi Istvánt, Kossuth Lajost, Andrássy Gyulát, Apponyi Albertet és a tudomány, képzőművészet s zene képviselőit: Eötvös Lőrántot, Munkácsy Mihályt, Liszt Ferencet, Bartók Bélát, Kodály Zoltánt, s a legújabb kor számtalan magyar reprezentánsát az irodalomban, zenében, művészetben, tudományban otthon és külföldön, s nem utolsósorban a magyar katolikus Egyház őriásait: a lánglelkű Prohászka Ottokárt és Bangha Bélát, továbbá két konzenszialis kortársukat: Tóth Tihamért és Schütz Antal, — akkor igazán nem kell szégyenkezünk magyar múltunkon s nincs okunk pesszimista szenvelgésekre. Ma a magyar ember tudása, szorgalma, művészete lobogó fátylaként járja be a világot s hirdeti egy elnyomott kis népek szellemi nagyhatalmát, s követeli jogát a szabad élethez.

«Egy népnél sem vagyunk alábbvalók» — mondotta ezélt 500 évvel Zrínyi Miklós költő és hadvezér. A francia «*Temps*» pedig azt írta 1896-ban: «A magyar nemzet tíz évszázadon keresztül védelmezte az európai keresztény civilizációt az ozmán hódítók ellen... Ez a turáni fajta védte rokon népfajáival szemben az indogermán Európát. Olyan múltja van, melyre minden nagy nemzet büszke lehetne.»

Valóban kevés népe van Európának, mely oly gazdag és dicső multra tekinthetne vissza, mint a magyar. Töltsön el bennünket e tudat nemes büszkeséggel és mély hazafias önérettel, mely semmi áron sem engedi nemzeti múltunk értékeit kiárusítani. Másrészt tanuljuk meg belőle, hogy csak *önzetlen hazaszeretet és áldozatkész* képes nagy, maradandó tettek véghezvitelére.

VECSEY LAJOS

Ó dicsőséges Szent Jobbkéz

Bogisich: Óseink buzgósága.

*Ó dicsőséges szent Jobbkéz,
Melyet magyar óhajta néz;
Drága kincse népünknek,
Nagy öröme szívünknek.*

*Mikor terád feltekintünk,
Buzgóságra gerjed lelkünk,
Jut eszünkbe szentséged,
S hálát adunk tenéked.*

*Drága szent Jobb, a vakságot
Hazánkból a pogányságot,
Te irtád ki s helyette
Jézust hoztad földedre.*

*Annyi ékes templomokat
Építettél s klastromokat
Istennek dicsőségül,
Népednek üdvösségül.*

*Drága szent Jobb, maradt nálunk,
Utat mutass, merre járjunk.
Jobbágyaid maradtunk,
Uralkodjál mirajtunk.*

*Boldogságos Szűz Anyának
Mind Magyarok Asszonyának
Te ajánlád e hazát,
Az anyagi koronát.*

*Az árváknak, özvegyeknek,
Szegényeknek, betegeknek,
Ah, mennyi sok jót tettél,
S rajtuk hányszor segítettél!*

*Éhezőnek táplálója,
Meztelennek ruházója,
Adakozó jobbkezed
És irgalmas nagy szived.*

*Azért Isten csodaképpen
Rothadatlanságában
Megtartotta kezedet,
Dicsőíté nevedet.*

Közös kiadás

A Kereszt Népe	Hollandia
Az Út	Bécs, Ausztria
Hírnök	Linz, Ausztria
Hiszek	Svájc
Magyar Ház	Belgium
Pannonia Sacra	Németország
Sorsunk	Franciaország
Új Értésítő	Skandinávia

A tartalomból

Ezer éves a magyar kereszténység	1. old.
VI. Pál apostoli levele a magyarokhoz	2. old.
Pázmány-jubileum	3. old.
Kísérletek az emigráció megosztására	5. old.
Nevelés és játék	5. old.
Könyv Mindszenty édesanyjáról	5. old.
Szent István ünnepség Belgiumban	7. old.
Szerelem — Házasság — Család	8. old.

Nagy szorongás

Jog el mindnyájunkat, mihelyt azt kezdjük mérlegelni, hogyan mentjük át ezeréves kincsünket az utáunk következő magyar nemzedéknek. Jelen nemzeti összeomlásunk és tragikus kiszolgáltatottságunk idején szinte lehetetlennek tűnik, hogy át tudjuk adni a következő nemzedéknek keresztény hitünket. Mégse térhetünk ki e kötelességünk elől se otthon se az emigrációban. VI. Pál pápa is erre figyelmeztet nemrégien hozzánk intézett apostoli levelében: «Ti vagytok mintegy a láncszem, mely hazátokat a múlttal és jövővel összeköti. Fontoljátok meg alaposan ebből eredő kötelességeket Isten és az eljövendő századok előtt!»

Lehet érteni, hogy sokan felháborodjanak. Hogyan tegyünk eleget a Szentatya óhajának, mikor az államhatalom kegyetlen eszközökkel akadályoz mindnyájunkat az életfontosságú kötelességünk teljesítésében? Különböző is nincs hitoktatás és teljesen hiányzik a hitbuzgalmi és világnézeti irodalom, mely ifjúságunkat eligazíthatná és lelkesíthatná a keresztény eszményekért. Felszámolták az egyesületeket és megtiltják, hogy ifjaink és leányaink egyházi vezetőik eligazítását kérjék vallási kérdésekben.

Ez mind igaz, de azért még nem szabad ölbetenni a kezünket. Nem mi magyarok vagyunk az első az egyház 2000 éves történetében, akik-től hősiességet kíván egy ádáz történelmi helyzet. Börtönébe induló primásunk is erre figyelmeztetett bennünket utólag: «Sok minden szolgál körülünk az evangéliumban az egyház, a világ és nemzetünk történelmében. Nem volt selemes keresztény és magyar eleink élete sem». Híszzen magát az egyházat is a véres keresztáldozatnak köszönhetjük, és már az első hittérítők majdnem valamennyien vértükkel pecsételték meg az általuk hirdetett tanítás isteni eredetét. Szent Pál írja Timóteusnak, hogy az evangéliumért bilincsekben szenved, mint egy gonosztevő. «Am Isten igéje — írja — nincs megbilincselve.»

Ez ma is igaz, hogy az Isten igéje nincs megbilincselve. Ha nincs tehát alkalmunk a krisztusi hitet jólbevált intézmények segítségével hirdetni, és ha nélkülözök a lelkiezés nagy-szerű hagyományos eszközeit, hirdessük és terjesszük azt szeretetünkkel, türelmünkkel, alázatunkkal és főként szenvedéseink nagylelkű elviselésével. A hatalom bilincset verhet egyes papok kezére és durva vagy raffinált terroreszközökkel a szabadonhagyottak ajkára is, de az Isten igéjét nem tudja megbilincselni. Az igehirdetők szava helyett a krisztusi hitet és az evangéliumi erkölcsöt szeretetünk, alázatunk és türelmünk sugározza most környezetünk.

Az emigrációból ehhez a hősi hitvalláshoz minden támogatást meg kell adnunk. Eppen ezért sem szabad megengedni, hogy a külföldi magyarság áldozatul essék annak a ravasz és alattomos szervezkedésnek, mely sorainkban folyik és azt szeretné elérni, hogy a külföldön élő magyarság hallgasson a hit hőseiről és dicsérje a békepapok «okosságát». Nem nehéz belátni, ha ezt tennők, megingatnánk és megrikítanánk azoknak a bátor és hitvalló papoknak és világiaknak a sorait, akik az evangéliumi elvekhez való töretlen ragaszkodásukkal és életük példájával mentik át ezeréves keresztény hitünket a következő nemzedéknek.

VI. Pál pápa apostoli levele a magyar nép fiaihoz

A Szentatya 1970 augusztus 6-án, az Úr Jézus színeváltásának ünnepén (III. Kallixtus pápa iktatta be az egyházi naptárba ezt az ünnepet 1457-ben a Nándorfehérvárnál aratott magyar győzelem emlékére) «Sancti Stephani Ortum» kezdetű apostoli levelet intézett a magyarországi Szent István születésének ezredik évfordulóján.

Ez az apostoli levél nemcsak azt jelenti, hogy Rómából éberrel figyelik egy ezeréves keresztény nép életét és osztoznak jelenlegi súlyos szenvedéseiben, hanem arra is szolgál, hogy figyelmeztessen bennünket; nagy és dicső múltunkhoz illő reménységgel tekintünk az új ezeréves elé.

Az apostoli levelet teljes egészében közöljük lapunk jelen és következő számában.

Szeretett Fiaiink!

Nemes versenyben és nagy lelki örömmel készültök megünnepelni, Tisztelendő Testvéreim és Szeretett Fiaiink, Szent István születését és megkeresztelését, ezt a két kimagasló eseményt, amelynek ezekben az években ünnepeljük ezeréves emlékét. Ezek az ünnepségek viszont egybeesnek a katolikus Egyház ezeréves fennállásával Magyarországon, mely a szent királyban tiszteli alapítóját.

Abból a nagybecsűléstől kifolyólag, amelyre a nemes és dicső magyar nép iránt viseltünk, rendkívül szívesen vettük a magyar Főpásztorok kérését, hogy mi is osztozzunk abban az örömben, reménységben és hálaadásban, amely jelenleg benső kegyelettel tölti be lelketeket.

Ez az ezeréves időszak önként és természetesen arra ösztönzi a kutatókat, hogy tanulmányozzák történelmetek hazai intézményeinek gazdag kincstárát legfőképp azonban arra szolgál, hogy Szent István dicső tettei és halhatatlan alkotásai még fényesebb megvilágításba kerüljenek.

Szent István, Pannoniának ez a ragyogó csillaga, akkor látta meg a napvilágot, amikor népetek súlyos válságba került. Fejedelmek ugyanis a véres és szörnyű kalandozások után, amelyekkel a nyugati országokat pusztították, arra kényszerültek, hogy keressék a szomszédos népekkel való békés együttélés feltételeit. S miközben bölcsen és óvatosan egymáshoz közeled-

tek, Magyarországra érkeztek az Evangélium első hirdetői.

Ami akkor hazatörekkel történt, új dolgok magját vetette el a kor hullámzó állapota, mely a látszat szerint az akkori bizonytalan körülményeknek volt eredménye, valójában az éltető Szentlélek művének bizonyult, aki szent tevékenységének kegyelmével szüntelenül megújítja a föld színét. Mindamellett Istvánnak, ennek az igen kiváló fejedelemnek születését, megkeresztelését, életszentségét és bölcsességét méltán tekinthetjük a szerencsés fejlődés mintegy kezdetének és csúcspontjának. Ezzel ugyanis végleg lezárul történelmeteknek ez a szakasza és megnyílik a keresztény művelődés termékeny, új korszaka, mely most érkezik el ezeréves fordulójáig.

A szent király, Szent Adalbertnak lelki fia, a keresztény hit és erkölcs alapján állva, erős lélekkel, maradéktalanul megvalósította azt, amire Isten kiválasztotta: fiatal magyar nemzetének megmutatta és kijelölte azt az igazi utat, mely nemcsak az anyagi javak bőségéhez, hanem egyben magasabb értékű kincsekhez, vagyis a lelki műveltséghez és természetfeletti kegyelemhez vezet.

Mint népének hűséges őre és vezetője azt akarta, hogy az szabad és mindenkitől független legyen. Arra törekedett, hogy azt egy testté és egységes nemzetté forrassa össze. Önálló államformát biztosított neki és olyan törvényeket hozott, melyek a keresztény szellemiségből fakadtak. Egyidejűleg megszervezte királyságának határai között az első egyházi intézményeket, megvetve ezzel a jogi és lelkipásztori fegyverem alapjait s ezzel előmozdította az Egyház termékeny növekedését magyar földön. Az esztergomi érsekségen kívül, melyet Magyarország primása székhelyévé tett, megalapította a kalocsai érsekséget és más nyolc egyházmegyét. Külön előjoggal erősítette meg az akkor meglévő panonhalmi Szent Mártonról nevezett monostort, létrehozta a veszprémi és pécsváradi monostorokat, a budai, nyitrai és székesfehérvári káptalanokat, a zalavári, bakonybéli, aracsai, orszlányosi, sári, tatai és jáki monostorok felépítését. Ezek az egyházi intézmények, a mellett, hogy a polgári közgazgatásnak is nagy segítségére voltak, olyan központokká váltak, melyekben virágzott az istentisztelet, lelkesen folyt a hithirdető munka s ottont találtak bennük a kereszt-

tény szellemi tudományok, sőt gazdasági, szociális téren is, különösen a földművelés terén, a haladás előmozdítói voltak.

Szent István, alighogy megkezdte ezt a munkát, Rómába küldte követét, Asztrikot, a pécsváradi monostor apátját, hogy terveit és alkotásait megerősítés végett előterjessze az Apostoli Szentszéknek. S hogy a szent királyban különben is milyen nagy tisztelet élt a Szentszék iránt, szívesen említjük meg, hogy Szent Péter sírja közelében népe számára templomot és zarándokházat alapított.

Itt vették kezdetüket az immár ezer éven át tartó, eredményekben gazdag kapcsolatok az Apostoli Szentszék és a magyar nemzet között, melyeket a hithűség és a Szentszékhez való odaadó ragaszkodás ihletett s melyek mindkét fél számára oltalmat és segítséget jelentettek.

Ami azonban a magyar népet leginkább megindította és a keresztény élet elfogadására bírta, az Szent István példás vallásossága és ennek megfelelő életmódja volt. Ehhez járult családja kimagasló példaadása, amelyet hitvese, Boldog Gizella és fia Szent Imre nyújtottak. Így történt,

Áldás vagy átok?

1941-et írtunk, amikor Dr. Paul Müller svájci kémikus felfedezte a halálos biztonsággal ható rovarirtó szert, kémiai nevén: dichlor-dipheinyltrichloroethan, egyszerűen azonban csak: DDT. — Az azóta elmúlt majdnem 50 év alatt kb. 1 millió tonnát permeteztek szét belőle a földön, mégpedig kiváló eredménnyel. A mezőgazdaságban nagyobb lett a terméshozam, s a rovarok okozta betegségek (malária, álomkór) visszavonulóban vannak, szóval, valóban áldáshozó találmány lett belőle az egész emberiség számára. — gondolta mindenki.

Közben azonban már számos országban rájöttek a szakemberek, hogy a DDT mérge, mégpedig embernek-állatnak egyaránt: 500 mg-mal egy juh, 150 mg egy macskát. Rájöttek már arra is időközben, hogy minden európai ember 140 mg-ot elraktározott belőle testének zsírrétegében. A DDT ui. zsírszövetben oldódik, vízben azonban nem, így nem is távozik el a testből. Ennek az következménye, hogy az eddig szétszórt 1 millió tonnából legalább 800 ezer még megvan, nem pusztult el, nem oldódott fel. A föld minden pontján van belőle, a sarkvidéken éppúgy mint a trópusokon, tengerben és szárazföldön egyaránt. Egyszerűen nem lehet elpusztítani. Az állatok magukhoz veszik a táplálékkal és rajtuk keresztül jut az emberi szervezetbe.

Csak lassan dereng a tudományos világ előtt,

hogy az a nép, amelyet egykor «a keresztények ostarának» tartottak, a hithirdetők munkája révén olyan nemzeté vált, mely, mint a kereszténységnek századokon át hűséges követője, a hit bátor védőjének kitüntetett nevét érdemelte ki.

E milleniumi ünnepségek alkalmából, melyekkel Szent István születését tiszteljük és örömmel kívánjuk megvilágítani, emlékeztetbe idézni és megcsodálni azokat a lelki kincseket, melyeket az Egyház Magyarországon hosszú évszázadokon át felbecsülhetetlen gyöngyszemként összegyűjtött. Ezek közül kiemeljük Szent István egyházas érzületét és nagylelkűségét, Szent Adalbert és Szent Gellért vértanú hithirdetését és Szent Imrénét, a magyar ifjúság védőszentjének lilomos tisztaságát. Méltó dícséret illesse Szent László erőteljes és bátor állhatatosságát, Szent Erzsébet sugárzó és szeretetreméltó irgalmasságát és Szent Margit alázatos, engesztelő imádságát. Ezek, sok más szenttel együtt, a mai napig a nemes magyar nemzetnek s egyúttal az egyetemes Egyháznak is ragyogó díszei és oltalma.

Folytatjuk

hogy a DDT egy veszélyes, alattomos és elpusztíthatatlan mérge. Elraktározódik az emberi test zsírrétegében, s az anyák a mellükön keresztül az anyatejjel megmérgezik csecsemőik érzékeny szervezetét. Amíg az emberi test zsírrétegében van, különben nem lenne baj, de mielőtt ennek állapotában változás áll be, pl. fogyókúra, megbetegedés, vagy szűkös idők következtében, vagyis a zsírréteg megfogyatkozik, felszabadul a benne lévő mérge és azonnal támadásra indul a vérkeringés és a test kalcium-háztartása ellen.

Az áldásból így lett átok. Sajnos, 50 évnek kellett elmúlnia, mire ezt felismertük. Ez a tudományos balsiker azonban talán józanságra és óvatosságra int azokat, akik hisznek a tudomány mindenhatóságában és lekendezve köszöntik minden új vívmányát. Pedig csak évek, sokszor évtizedek múlva dől el, hogy egy-egy tudományos siker az emberiség javát, vagy romlását szolgálja-e.

E dologon azonban azok is elgondolkodhatnak, akik a «pille» elítélése miatt még ma is lázadnak. Mert milyen biztosítékot tud nyújtani a tudományos világ arra, hogy esetleg 50-50 esztendő múlva derül-e ki arról is, nem áldás az emberiség számára, aminek szánták, hanem átok. Ha az elvadult és fékezetlen nemiséget nezzük, máris tény, hogy erkölcsi téren igen nagy károkat szült. De mi lesz, ha nyomában egyszer megjelennek a biológiai károk is?!
MEGYESI ANDRÁS

A vatikáni házaspár

Valamelyik pogány síremlék csendjéből cipelték a zűzfolt szoborgyűjtemény közé. Az állatok terme után a tolongók a márványsztrák: Apolló, Laocön, Discobolos felé ömlenek s többnyire össze se találkoznak a folyosó vég eldugott ket-tősével. A házastársak szemérmesen oldalazva elengedik maguk mellett a tereferélokét. Egymásnak szentelt magányukból nem lesnek ki a minigonnás csüfördű lányokra. Laza tógájukban nem szörnyülködnek az inaikon kipattanni készülő, izzasztó nadrágos fiúkon. Békéjüket nem zavarják a zagyvabeszédű nációk, amelyeket szüntelenül okádnak a nagy fal alatt dudáló autóbuszok. Csak a sorból kilépőkkel kezdenek halk eszmecserebe. Valamikor legalább havonta vendégük voltak és tenyérbe támasztott állal beleokvetetlenkedtem intimitásukba. A márványvarázs ilyenkor feloldódik. Csillámarcuk megszinesedik, mintha csak a Campo di Fiori, vagy a Transtevere kanyargóiból kövültek volna ide.

A Vatikáni Múzeum egymás hegyén-hátán szorongó műemlékei jó iskolapélda arra, miként kavargott egymás mellett — két különböző színű folyó összeömlésének módján — a görög és római szobrásziskola. A görög kőfaragók hazulról hozott kánonjaik alapján idealizáltak a harmónia irányában. A világhódító, gyakorlati érzékű római az etruszk realizmust kedveli. Elviseli a kiméletlenül őszinte ráncok és fogatlan-ságukkal együtt megörökített császárbábrázolókat.

A házaspár portréját etruszk-vérű faragta. A szobrász nyelvét ma sem ismerjük, de bübajos mintázó keze mindent elpletykált modelljeiről. A férfi arcát ráncokba gyűrte. Az asszonynak se hízelt. Előreugró homloka, kicsit lapos feje, tört orra nem görög ideál. Elő emberpár ez, akiknek leszármazottjaitól hemzseg a Tiberis partja. A nyakak — az öregedés pimasz első árulkodói — kontrasztjából nyilvánvaló, hogy az ember jóval idősebb. A nő szemé környékének kicsontosodó formái sejtetik, ha holnap ke-rek fémtükrébe néz, a ma még nem látszó szá-rkalábak elkeserítik.

Mindketten a karakterológusok szellemi típusába (Raffaellotojásfej) tartoznak. A boltosatos homlok párhuzamos ráncával s az orrnyereg függélyes gyűrődése az értelem átütő erejéről tanuskodnak. Az a latin fajta, amely intuációval látja a dolgok szerkezetét. A vele beszélőnek első szavaiból, átugorva a részletbevezetéseket, már megragadta a conclusiót. Stoikus nyugalommal, udvariasságból, kicsit fanyarra színeződött arccal ugyan várja az epikus szószátyár hosszadalmasságot. A feleség tekintete is rendkívüli okoságot sugároz, aki tudja, hogy kelleme miatt szemethunyó férje eltűri a nőuralmat a saját békéje érdekében is.

Gyönyörű mozdulattal nyulnak egymás keze után. Amíg el nem porlad a kő, ez a gesztus marad a sikerült házasságok szimbóluma. A két nem, a pozitív és negatív mágnesség lekötöttségében, egyúttal barátá válnak. Az egymásmellett lehetséges kitöltő öröme, a barátság a szent szó, a tökéletes duo. A fizionómiai kontraszt, a fejszerkezet és a kezek különbözősége, a férfienergia és a nő odaadó mosolya egymást beteljesítő lelki kiegészülés is. Nem párzó állat az ember, szag után szimatoló kutya. A «svéd erkölcs» Augustus erőfeszítései ellenére is szétverte a római birodalmat.

Ugyan mi lehetett a foglalkozásuk? A száj-bázis körül hullámanak az arcgyűrűk. Öreg festőnek szeme körül karikásodik ki arca. Talán szónok, politikus, filozófus? Pecsétyűírás kezével — megszokásból-e? — úgy markolja tógáját, mintha a Senatusban tartana beszédet, vagy peripatetikus módon tanítványainak magyarázna. Kurtúra nyírott, nagyolásmentes haja, kiegyensúlyozott nyugalma, hívős meglepődöttsége a stoikus világnézetnek apostolokodik. Hitvese egyszerűen szétfésült, simahajas arcából csipetnyi, férje társadalmi állásából származó rátartóság páváskodik.

Ma egy automatikus vésővel 5 nap alatt meg lehet takarítani hónapok izzadását. De nem a szerszám milyensége dönti el a mű minőségét.

Ki versenyezhetne Feidiással vagy Praxitelessel? Ültettek még olyan bravurral embert lóhátra, mint Marcus Aurelius? Emelődarunkkal mikor kanyarítunk be még egyszer olyan tökéletes térést, mint a Pantheon? Ostia és Pompei izlésének kontrasztjával saját magunk leleplezésére, sétáljunk végig a Via Conciliazione üzleteinek giccs dömpingjén.

Ma elkapottak vagyunk technikai kikutatásunk miatt. Lekezeljük a szoborpárt és kortársait, akik csak vasaltkerékű bigákról pattintgatták ostaraitak ficánkoló lovaik hátán. Pedig a különbség nem is olyan nagy. Nemde csak 20-ig meg 100-ig nehéz elszámolni. Az első bumeráng, mely a madarat a járól leütötte, fontosságában nem kisebb mint a kontinensközi rakéták. A célratörő, az oknyomozó, a föltaláló ember a megoldások kulcsa. Néhány hetes tanfolyam után a hitvese karja után nyúló márványkéz is képes lenne játszani a rondapofájú földzabáló gép fogantyúinak labirintusában. Miként elmaradott színes népek emberöltő alatt behozták évezredek mechanikai hátrányát s könnyedén ellesik az ágyuk, sőt Mig-gépek kezelésének a fortélyát. Áttéve az átteendőket fölfuvalkodottságunk talán nem túlságosan helyénvaló. Hisz már a görögök kijátszottak minden filozófiai rendszert. Elhasználták minden államformát. Euclides geometriáját használják a felhőkarcolókhoz. Demokritos mondta ki az elvet, amit csak 2000 év múlva tudtak igazolni.

Mintha ellenkérdező huncutkodna a márványrómai szájszögletében. Ember vajon még a 20. század embere? A gyárak rabszolgája, aki 40 éven át napi 8 órán keresztül anyacsavart reszel, meg tud még csodálni egy havasi gyopárt vagy madárfészket? Tud még meditálni a blazirt, gépalkatrészé silányult falanszter-ember? A kiszikkadt lelki hétvégi kiránduló hóna alatt szorongatott rekedt rádiójával szentségtelertíti a természet nagy templomát. A teremtő erő, a fantázia, mely koronkint változva mindig megtermette izes gyümölcsseit, mintha csenevészne. Napjainkban hangzott el a lehangoló jóslat: a lira meghal, a művészet kimúl. A szellemi telítettség 1000 éves emléke előtt feltámad a lelki-ismeretfurdalás, nemcsak a levegőt szennyezzük

el, pirulákkal megrontjuk a természetet, hanem szellemi dekompozíció érvágásával elembertel-nítjük korunkat.

Antik barátunk fáradt szeme alatt mély árok hasad végig. A széteső birodalom, a halni induló civilizáció jele ez? Vagy az istenek alkonyának szomorúsága? — Miként a jóléti társadalmak hitét veszített ifjúsága tör, zúz és reménytelenül üvöltöz. Nem tudja megfogalmazni, mit akar, de menekül, mert a pokol előszele a rettenetes hiány, a «hagyjatok fel minden reménnyel!». Piero della Francesca képeinek borzalma is ép abban áll, hogy alakjai nem tudnak kilépni a szerkezetből. Nem lendül tovább a kar, nem mondja ki a szót a kiáltásra nyitott száj. A görcsösült mozdulatnak nincs folytatása. A per-cinek nincs holnapja. A mindenség legszerencsétlenebb lény az ember, ha nem éri többé lété-nek értelmét. — Vagy Charon ladijának evező-csapásait hallja? Hatvanon túl, akármennyire bu-jócskázott, mindenkinek szembe kell nézni az elmulással. Aki megszületett és definiálni tudja a halhatatlanságot, nem szeretne megsemmisülni többé. Vagy sóvárgás jele valami után, ami már a levegőben van, mint hajnalban a leszálló har-mat? A kereszténységre ráérett ember hasogató ádventia az Eljövendő iránt?

Az alexandrinizmus csödjét mindig utáltam. Egyfajta magatartás ez, mely mindent felhajt a műről: adatokat, évszámokat, hogyant, mikort, ki-mit, stb. De a végén mégsem tudja megfordítani a tolvajkulcsot, mely föltárná a lélek kapuját. Nem vagyok se esztéta se történész. Ked-venceim külső adatait elvből nem kerestem még a guidák szűkszavú összefoglalásában sem. Nem kívántam rólu semmi mást megtudni, csak amit hajlandók ermondani önmagukról. Csak amit a véső beleárkolt a halott anyagba. A beszédessé vált csendben hallgatódtam, mi rezonál ben-nem. Sajnos nemrég két erőszakos vöröshajú félrelökött és estemben mielőtt befoghattam volna fületem, fennhangon olvasni kezdték: 388 szám, Catone és Portia házasság sirjukra készült mellszobra a köztársaság végéről, I. század kö-zepe Krisztus előtt.

PROKOP PÉTER

Gondolatok a Pázmány-jubileumra

Születésének (1570 okt. 4.) négyszázados évfordulója sokatmondóan esik össze a magyar kereszténység ezeréves ünnepével. Magyarország második apostola, ez a — minden ellenkező látszat ellenére — ma is oly modern szellemóriás, annyira sokrétű, annyira tág körben sugárzó egyéniség, hogy ugyancsak nem könnyű feladat kiválogatni a feltoluló bőségből; mit is mondjunk el ebből az alkalomból róla. Várad szülőtte egyszemélyben író és nyelvművész, tudós teológus és egyszerű népoktató, papnevelő és iskolaalapító, diplomata és államférfi, kulturpolitikus és nemzetnevelő, pap, térítő, lelkipásztor, egyházfejlesztő és apostol. Teljesítményének arányain megtáborodik a krónikás, beleszédül a szemlélő. De ő rendíthetetlen magátólértéktudással, «megdöbbenő ubiquitással» (Szerb A.) tud mindenkinek mindene lenni; *currus et auriga* in Israel. Pedig, mint a kortársi leírás mondja, «sovány teste nem volt oly izmos és az unhatatlan munkára oly igen alkalmas, mint a Nagy Lélek.» Ez a «Nagy Lélek» sugárzik ránk máig is fogyhatatlanul irásából. Tudományos műveiben (az «Opera omnia» hat latin főliókötetete) mint mélyenszántó tudóstánár és kutató mutatkozik be, semmivel sem maradván el kora híres teológusaitól. XIII. Leó pápa a Doctor nobilissimus címmel tüntette ki.

Hitvitázó irataiban fölényes felkészültséggel és szenvedélyes buzgósággal küzd hitéért, egy olyan kor gyermekeként, amelyben az embereknek a hit ügye még életbevágóan fontos, «bőrükben és lelkükben jár». Életének főműve, az «Isteni igazságra vezérlő Kalauz», máig leg-hatalmasabb apologetikus-dogmatikus építményünk. Még többre becsüljük mai izlésünkkel «intim» írásait: két vastos kötetre való, izzóan magyar, bensőségesen természetfölötti és bölcsen humoros levelezését; Imádságos könyvét, az egyszerű, alázatos, meleg áhítatnak ezt a józanul csendes remekét (vajha többet tanulmányoznák azok, akik a magyar lelkiség jellegzetes vonásait szeretnék föltárni!); remekbeszabott Kempis-fordítását; az egyházi élet végigkísérő prédikációs gyűjteményét, amelyben mint atya és jó pásztor igazítja el hallgatóit a becsületes keresztény élet ösvényein. De ugyanaz a «Nagy Lélek», ez a pápi és magyar lélek sugallja azokat a nagy alapításokat is, amelyekkel «a magyar nemzetnek hűségese századokra befírta nevét a magyar kulturtörténet lapjaira: a bécsi Pázmáneum papnevelő intézetet és a nagyszombati egyetemet, a mai budapesti intézmény ösét.

Ennek az óriásnak nagyszabású tevékenységét mi törpe utódok nem tudjuk követni. De példakép lehet számunkra az ember Pázmányban, egyszerűsége, őszintesége, egyenes jelleme. Így csak az tud élni és cselekedni, akinek mély

hit és természetfölötti élet szab irányvonalat. Mint politikust egy világ választja el a Riche-lieu-féle típustól. «Egy nagyszabású, dússikerű, diplomata, aki nem diplomatizált, nem színeskedett és nem hazudozott.» (Schütz)

Pázmány, az író élő felkiáltójelként mutatja, hogyan lehet nyelvünket és magyarságunkat az idegenben is sértetlenül megőrizni. Zsenge ifjúságától kezdve másfél évtizeden át távol van hazájától, teljesen nemzetközi jellegű kiképzést kap a jezsuita rendben — mikor pedig hazatér és írni kezd, «úgy ír, mintha sohasem lett volna távol; töröl metszett magyarságával, egyszerű eredeti szófordulataival, pompás írói művészetével, stílusának hatalmas energiájával egy

új nemzeti irodalomnak megalapítója.» (Kornis Gy.) Nem mintha csukott szemmel és süket szívvel járt volna Krakkó, Bécs, Róma, Grác szépségei és kulturkincsei között. Inkább nagyon szomszjas szívott magába minden értéket, minden nemes hatást, amit tájak és emberek, tapasztalat és nevelés nyújthattak neki. De mégsem olvadt fel a nemzetköziség kohójában: mindezenközben makacsul virrasztott lelke mélyen sajátos hivatásának tudata. Amit Európától kapott, azt fel tudta dolgozni harmonikus magyar és pázmányi egésszé, nemzete javát, fel-emelését célzó missziós kincssé.

Pázmány, a nemzetpolitikus egész életét a hasadt magyar lélek egyesítésére tette föl. Mindent fölülhaladó vezérlő gondolata volt, hogy a magyar ne civakodjék, ne tusakodjék, ne vérezzen el egymással viszálykodva. Bár szenvedélyes meggyőződésével, harcias lelkiületével az nem lehetett könnyű, mindig a békét követelte, és

Pázmány egyik művének címlapja.

ezen munkálkodott: «A békességnek őrzésében szívűből fáradozok. Mert akarnám, hogy ezt a kevés magyarságot jobb időkre tartanók és egymást ne fogyatnók.» Közrejátszik ebben érzékeny keresztény és pápi lelkiismerete: «En uram, egyházi ember vagyok, minden tehetséggel a békességet promoveálok» — írja ugyancsak Rákócziinak. De ha tudjuk, hogy Magyarország lakossága Mátyás király négy milliójáról a 18. század elejére két és fél millióra csökkent, akkor megértjük, milyen reális ez az aggodalom a magyar életért. «Isszonyodom megmondani — írja 1626-ban Bethlennek —, de azt hiszem 200 ezer magyar hijjával vagyon Magyarország ezen 13 esztendő alatt. Magába szállván, ezután jobban kémellené a magyar vért és az országot.» Finom szociális érzéke együttérez a háborús pusztításoktól elsősorban szenvedő szegény néppel. «Nem itélem, hogy senki könnyhullatás nélkül nézhesse a szegény magyar községnek hallatlan nagy romlását» — írja ugyanebben az évben a felsőmagyarországi rendeknek. «Mert ha nekünk nem fáj saját nemzetünk fogyása, romlása, nem tudom kinek fájhat.»

Ez a békevág nem kereszténységéből való alkuvás. Lélekkárhoztató bűnök tartja, ha valaki a törökkel cimborál. A kereszténység védelmében a nagy hitvitázó szívesen szövetezik a protestáns erdélyi fejedelemmel is. Hatvanéves fejjel vállalja egy római út fátalmát, hogy a pápát megpróbálja rábírtani, alakítson egy európai keresztény népszövetséget Európa visszakatolizálására és a török kiszorítására.

Annál jobban fájnak szívének a belső egyenetlenségek, amelyek riasztón kezdik ki a magyarság életerejét. Hiszen már megszünhettek volna a harcok — mondja —, «ha kebelünkbe nem lett volna a kigyó, mely egyebek veszedelmével a maga hasznát kereste». Szinte kétségbeesetten jajdul föl a viszályok láttán: «A pokol megnyitotta torkát a kereszténységre!» És minden idők nagy békeapostolainak módjára — gondolunk csak János pápára — nem egyszer hangoztatja, hogy örömet áldozná életét is ez egy-ségért és békességért: «Ha lehetne véremmel is megoltánom ezt a szegény, hátramaradt magyarországi üszögöcskének újonnan fellobbant lángját, mely ha tovább terjed, elolthatatlan lészen.»

Lélekerejét, segítő szándékát, tettekeszségét nem törte meg a sok keserű látás, sem a betegség. A táborokban «sebes békötött fövel álló» vitéz képével vigasztalja magyarjait, aki körül, hogy «embernek ismerik» és nehéz feladatot bíznak rá. Így az igazak is «Isten fiai és próbált meghitt vitézei», akiket őrségre állított az Isten a magyar nyelv, a magyar szellem, a magyar élet őrségére. Ezt az őrséget elhagynunk nem szabad, ha meg akarunk maradni kereszténynek és magyarnak.

P. ÖRY MIKLÓS

Mindenkit érdekel

Körülöttünk történik, kár lenne nem észrevenni. Lelkipásztori munkánk ellen irányul a hazai rendszer újabb akciója. A külföldi magyar közösségek, egyházközösségek felmérése megtörtént, a címek és személyes ellentétek listája kibővült, a cselekvés órája, úgy látszik, elközelgett.

Néhány hónappal ezelőtt Nyugatnémetország egyik legtekintélyesebb hetilapja, a Rheinischer Merkur, foglalkozott a külföldi lengyelek körében támadt zűrzavarral. Egy idő óta olvastuk a cikkben — papok érkeznek Lengyelországból, «ka»... tolikus közösségekkel, kedvesek, «józanul» beszélnek, látogatónak hívják haza az érdekesebb világiakat és papokat, majd eltűnnek. Utánuk rendszerint zűrzavar támad a csoportok körében. Soha nem sejtett ellentétek, ellenségeskedések osztják meg az embereket.

A csehszlovák kommunista párt központi lapja, a Rude Pravo augusztusban és szeptember első felében ismételt szótvetette a külföldi cseh és szlovák lelkipásztorok munkáját. A cseh és szlovák római lelkipásztori központot a hazá-áru-át, Csehszlovákia ellenségeinek főhadiszállásává nevezte ki. A nemrégiben elhunyt Berán bitorost azzal vádozta, hogy nem tett eleget a prágai kormány kívánságának. Ez azzal a feltétellel engedte az érseket Rómába, hogy külföldön nem beszél, nem nyilatkozik a hazai egyházi állapotokról. Berán bitoros viszont utazott, beszélt, írt és nyilatkozott. A Rude Pravo egyik cikke a Vatikánt is bírálja. Kifogásolja, hogy a Szentszék csak menekült cseh és szlovák papo-

kat alkalmaz a külföldi cseh és szlovák lelkigondozására. A prágai kommunista lap nem titkolja, hogy a rendszernek nem mindegy, milyen lelkipásztori munka folyik a külföldi cseh és szlovák körében. Nem nézi jó szemmel, ha katolikus közösségek jól működnek.

Az is köztudomású, hogy a párt és a kormány-szervek Csehszlovákiában részletes tervet dolgoztak ki az Egyház elnyomására. Ebben kifejezetten megemlítik, hogy a magyarországi példát, a magyar békepapi mozgalom módszerét követik céljuk elérésében.

Magyar példa

Ha visszatekintünk a közelmúltba, megértjük, miért akarja Prága és Pozsony a magyar példát követni. Ennek kidolgozott és kipróbált menete-rendje van, ami az eseményekből bontakozik ki előttünk. A külföldi magyarok körében, szerzetesek és papok közt is terjed a hazalátogatási vágy. Sokan minden surlódás nélkül látogatják meg otthoni rokonaikat és töltik szabadságukat a Balatonon. Másokat az ÁVO meghív ugynevezett barátságos beszélgetésre. Kilincs nélküli, párnázott ajtók mögött, fekete kávé mellett néha nyolc óra hosszat is eltart az ilyen eszmecsere. A hazalátogató papoktól, szerzetesektől és világiaktól megkérdezik, merre dolgoznak. Kiket ismernek stb. Majd következnek: akar-e még Magyarországra látogatni? Felajánlják segítségüket, de viszont-szolgálatot is kérnek. Szerezzen a látogatónak a rendőrségnek címetek, híreket: kik fordulnak meg a külföldi magyarok körében, milyen a találkozók hangulata, kinek mi a kifogása

a másik ellen. Mit csinálnak a papok, milyen botrányok fordulnak elő stb. Aki vállalja a megbízást, azt időnként felkeresi a kommunista magyar követség tisztviselője, elbeszélget vele és átveszi tőle az anyagot. Aki nem áll köztelnek, azt kiutasítják Magyarországról és többé nem számíthat vizumra. Ez többször előfordult az utóbbi években. Többen elmondták az ÁVO-val folytatott kávé beszélgetéseiket. Mások hallgatnak róla. De amit megtudtunk, abból világos, hogy a külföldi magyar katolikus munka feltérképezése tervszerűen folyik.

Írásos bizonyíték

Az Új Ember 1968 augusztus 4-iki számában olvastuk: «Van egy csendes, reális magatartású pápi emigráció is, amelyet azonban némaságra kényszerítenek a «hangosak». Egy évre rá otthon megjelent Zsebedits könyve: Papok a hontalanságban. Sokan találgatták: miért adták ki ezt a könyvet éppen most, amikor a rendszer inkább a megbékélést keresi a külföldi magyarokkal. A Magyarok Világszövetségének vezetői bejárták Európát, Észak- és Délamerikát. Azzal tértek haza, hogy a külföldi magyarokat az egyházi közösségek tartják össze. Ezt a kijelentést egyesek pozitív elismerésnek vették. Az óvatossabbak inkább figyelmeztetést láttak benne és arra vártak, mikor fokozza a hazai rendszer a külföldi egyházi közösségek szétzilálására irányuló tevékenységét. A «Papok a Hontalanságban» című könyv olvasása után azt kérdezték mit akar az ÁVO ezzel elérni. Ma már nem kétséges, egyik célja az volt a könyvvel, hogy bemutassa a külföldi papoknak és katolikusoknak munkájuk eddigi eredményét. Bemutassa, hogy van anyag a kezében és ezt kezelni is tudja. A jelentéktelen, semmitmondó adatokat kie-

gészíti, kifogatja és úgy intézi el kiszemelt áldozatait. Mesterien tudja kezelni a pletykákat, a személyes sérelmeket, az emberi indulatokat és ezeket adott esetben a közügyek ellen is mozgósítja. Tudjuk hogyan akarta megakadályozni a budapesti kormány a Római Magyar Szent István Zarándokház létrejöttét, milyen eszközökkel próbálta lehetetlenné tenni a külföldi katolikus magyar lelkipásztoráció vezetőit. Legújában pedig tevékenysége arra irányul, hogy a külföldi magyar egyházi közösségekben zavart keltsen. Munkájukat, egyesületeik működését gátolja. Ugyanazokkal a módszerekkel lendülnek akcióba külföldön, mint odahaza az egyházüldözés első éveiben. A külfömből csak az, hogy odahaza az erőszak eszközeivel szervezték romboló munkájukat, külföldön viszont megnyert munkatársakkal szeretnék elérni céljukat.

E tekintetben nem szabad véletlennek tekintenünk azt sem, hogy a hazai sajtóban éppen most folyik az ÁVO felmagasztalása. Hősi teljesítménynek nevezik az ÁVO által végrehajtott számtalan gyilkosságot, jogtalanságot, a hivatásukat teljesítő papok és világiak elhurcolását, hamis vádakkal való elítélését. Az egyházi munka elnyomására irányuló perek ma is úgy térnek vissza a sajtóba, mint «Kémek, összeesküvők a néphatalom ellen» — bűncselekmények leleplezői (Magyar Hírlap, 1970 július 26.). Vajon nem arra figyelmeztetnek-e ezek a cikkek, hogy a rendszer nem hajlandó megtagadni gaszágait és az egyházüldözésről sem mond le. Sőt ha módjában áll, ezt a külföldi magyar katolikusok körében is folytatja. Erdemes a jelenségekre felfigyelni.

FABIAN KAROLY

Események és közlemények

Fribourg. A Svájci Karitás augusztus utolsó napján tartotta meg évi közgyűlését, melyen a 100 résztvevő között a magyarokat Mgr. Pfeiffer Miklós képviselte. — A Svájci Karitás — amint a beszámolóból kitűnik — 1969-ben Svájc területén 5.400 menekültnek adott közel két millió franknyi természetbeni és pénzügyi segítséget, köztük sok magyar menekültnek is.

1956 vége előtt talán csak 2000 magyar élhetett Svájcban, mikor a magyar szabadságharc menekültjeivel számuk 12.000-re emelkedett. Ez a szám azóta csak növekedett az újabb magyarországi menekültekkel, a Szlovákiából 1968-ban érkezett felvidékiekkel és a sok jugoszláviai munkavállalóval, akiknek a soraiban nem hiányoznak a délvidéki magyarok sem.

Linz. Augusztus 16-án ünnepelte a Felsőausztriában élő magyarság Szent István ünnepét a szép Pöstlingbergen. A szélrózsa minden irányából 400 magyar jött össze a híres Mária-kegyhelyre, ahol Mácsady István welsi plébános celebrálta az ünnepi misét s intézett szót az egybegyűltekhez: *Ka volt Szent István — mit tett Szent István — és mit jelent nekünk, külföldre szakadt magyaroknak? A szentmise utáni ünnepélyt a gmundeni magyar gyermektábor kis-magyarjai szépítették bájos énekükkel és zeneszámaikkal. Balla Sándor lelkész és Balogh Ádám tanár vezetése alatt. Az ünnepi beszédet a Felsőausztriai Magyarok Kultúregyesületének elnöke, Dr. Medgyaszay János tartotta.*

Mgr. Dr. Közi Horváth József Magyarországi Szent Erzsébetről tart welsben október 24-én, szombat este 7 órakor, színes vetített képes előadást, október 25-én pedig este fél 6 órakor Linzben a Magyar Otthonban (Senefelderstr. 6).

Lausanne. A Magyar Katolikus Misszió genfi képviselőtestülete szeptember 18-án este gyűlést

tartott a St. Boniface-ban. A tárgysorozaton az új póttagok felvétele, a Szent István Milleneum ünnepségeinek tervezete és a genfi katolikus missziós központ ügye szerepelt.

Az árvízkarosultak javára Genf-Vaud- és Valais-kantonokban szeptember elsejével bezárólag 1,212.40 frank gyűlt össze. Az árvízkarosultak megsegítésére alakult bizottság azt kéri, hogy ezután egyenesen a bécsi Karitásához küldjék a hívek segélyeiket.

München. A München melletti Oberhachingban a Szent Rita Otthonban tartotta 1970 szeptember 15-én aranymiséjét P. Lébényi Szilárd bencés atya Magyarországról érkezett rokonai, Endrédi Csanád és Karikás Günther rendtársai körében.

Karlsruhe. Szeptember 6-án a közeli és távolabbi környék magyarsága a karlsruai Caritas-Waldheimben jött össze. A testvéri ragaszkodás és összetartozás példáját mutatták azok, akiket nem riasztott vissza a szünetidővégi csúcsforgalom az autópályán 100 km-ről és messzebről sem. Szentbeszédében Mórocz atya Szent István királyt mint a nagy magyar szentet méltatta.

Szentmise után a karlsruai magyar asszonyok józsi ebédje csendesítette a korgó gyomrokat. Délután, jól sikerült tombola után, a bácskaiak együttese húzta-fújta a talpalávalót és nemcsak a fiataloknál gondoskodott jó hangulatról, hanem még az öregebbek is táncra perdültek. A karlsruai példáját adták a magyaros vendéglátásnak és elősegítették a területileg messze szétszórt egyházközség magyarságának összehozását. Egy minden szempontból jól sikerült nap megerősítette az összetartozás és kölcsönös megbecsülés szentistváni örökségét.

S. T.

Nur ein Katzensprung von der Tramhaltestelle Hauptpost

In unserer Spezial-Abteilung, der Venus-Etage findet jede mollige Dame ihre Größe bis No. 55. Tailleurs, Mäntel, Kleider, Blusen, Jupes, Hosen, etc.

Külön-szakosztályunkon — a Vénusz emeleten — található erősebb hölgyek részére, 55-ös nagyságig: Kosztüm, kabát, ruha, blúz, szoknya, valamint nadrág stb. Tel.: (061) 25 39 66

Damen-und Herrenmoden Rümelinsplatz 1 Basel

Magyar könyvek — szótárak — nyelv-könyvek — hanglemezek szaküzlete a

Musica Hungarica

S. Katko

8 München 13, Agnesstr. 45.
Tel. 370-911

Kérje díjtalan katalógusunkat.

NYISZTOR ZOLTÁN

most megjelent új könyve.

Vallomás

magamról és kortársaimról
beszéd és vita tárgya lesz.

A 408 oldalas kötet

a szerző kalandos élete keretében
markáns színekkel rajzolja meg

a kor képét

a Millénium éveitől
a háborús összeomlásig.

A könyv ára 5.— dollár
vagy annak megfelelő más valuta.

Megrendelhető:

a szerzőnél — Róma,

Via Porta Angelica 65, — és a

Magyar Nyomdánál

(Ungarische Buchdruckerei)

9000 St.Gallen, Gallusstr. 41. Svájc.

Esküvőkre, alkalmakra minden időben
honfitársai rendelkezésére áll a

RESTAURANT — BAR

«Juliska»

Marktgasse 21 /Niederdorf

Zürich 1.

(A Hauptbahnhof-tól 5 perc gyalog.)

Folyó évi szeptember 27-től
vasárnap is nyitva — d. u. 4 órától,
cigányzene 6 órától!

Magyar ételkülönlegességek,
válogatott borok.

Egyébként a Restaurant hétköz-
napokon este 6 órától (zene 7-től) —
a Csárda Bar d. u. 4 órától nyitva.
Hétjón csak a Bar nyit (zene nincs).

MAGYAR KATOLIKUS ORVOS-HÁZASPÁR

Svédországban keres 4 és 5 éves gyermeke
mellé legalább egy évre fiatal 20-30 év
közötti egészséges magyar, vallásos diák-
lányt, aki a háztartásban is kisegítene.

Teljes ellátás, lakás, sport- és tanulási-
lehetőség biztosítva. — Fizetés megegyezés
szerint kb 80 dollár tisztán havonta. Oda-
visszatartás Svédországba fizetve.

Fényképpel és rövid életrajzzal ellátott
levelet «S z e r e t e t» jellegre a kiadó-
hivatalba kérünk.

MAGYAR JEZSUITÁK SKANDINÁVIÁBAN

A magyar jezsuiták 10 évvel ezelőtt telepedtek le Skandináviában. Két központjuk van: Osló és Stockholm, ahonnan irányítják ezen a nagyki-
terjedésű területen a több ezer magyar katolikus lelkigondozását. Az áldozatos szellemű atyák Horváth Kálmán főlelkéssel az élen más nagyon szép eredményt könyvelhetnek el nemcsak a magyar, hanem az ugyancsak szórványban élő skandináviai katolikusok körében is.

Szeptember 27-én Oslóban a 10 éves évforduló alkalmával hálaadó szentmisét mutattak be, melyet a főlelkész Solymár János és Terencsényi Ágoston atyákkal együtt-celebrált. A magyar szentbeszéd után norvég nyelven Pastor Harald Taxt méltatta az évfordulón a magyar atyák munkájának jelentőségét.

A szentmisét ünnepély követte, melyen a helybeli hatóságok küldöttei mellett nagy számban vettek részt magyar hívek Norvégiából, Svédországból és Dániából.

A magyar jezsuiták megjelenése 1956-ban érdekes változást is hozott. Eddig az időpontig a jezsuitáknak tilva volt a lelkipásztori munka Skandináviában. A sokáig fennálló sajnálatos tilalmat a magyar jezsuiták megjelenésekor szüntették meg a hatóságok.

Közben szeptember 25-27-ig Oslóban inter-skandináviai Pax Romana találkozót is rendeztek a jezsuita atyák, melyen 45 magyar vett részt a három országból. Kötő és lebilincselő teológiai előadásában Vass György SJ válaszolt a kérdésre: «Valóban halott-e az Isten?»

Dr. Dahl Ilona Oslóból, Gereben Lászlóné Stockholmból bemutatták azt a skandináv miliót, melyben a magyar gyermekek nevelkednek.

Berczelly László és Martinovics Géza, oslói magyarok, megrajzolták előadásukban azt a skandináv környezetet, melyben az ottani magyar hívek élnek. Végül megtárgyalták még a Szent István millenniummal kapcsolatos teendőket és feladatokat.

Az egyes előadásokat élénk vita követte és a jelenlévők valamennyien kifejezték azt a kívánságukat, hogy a Pax Romana konferenciákat legalább évenként tartsák meg.

MAGYAR PAPI KONFERENCIA

színhelye volt szeptember 28-30-ig a bajorországiSt. Ottilien bencés apátság lelkigyakorlatos háza. A háromnapos konferencián mintegy 50 magyar lelkész vett részt.

A megbeszélések minden reggel koncelebrációs szentmisével és elmélkedéssel kezdődtek. Az elmélkedési pontokat P. Varga László SJ adta mindhárom napon. Napközben a jelenlévők az emigrációs lelkipásztorok kérdéseit és feladatait beszélték meg. Dr. Fábrián Károly az első nap ismertette az otthoni papságra nehezedő újabb nyomást és feltárta azt az alattomos hazai mesterkedést, mely a külföldi magyar papság sorait szeretné megbontani. Mgr. Közi Horváth József a Szent István milleneum soron következő feladatairól, Paulai Károly pedig az árvízkarosultak megsegítéséről tájékoztatták a jelenlévő lelkészeket.

A második napon igen alapos tanulmányok alapján ismertette Dr. Hieró István azokat a különleges problémákat, melyeket az idegenben élő katolikus hívek lelkigondozása vet fel. Ezen a délelőttön kereste fel a konferenciát a fatimai püspök, Johannes Pereira Venancio, Kondor Lajos titkára kíséretében, hogy tájékoztassák maguk személyesen a résztvevőket az 1971. évi magyar fatimai zárandoklattal kapcsolatos terveikről.

Sorra kerültek még és a lelkipásztorok tüzetesen megtárgyalták az «Életünk» szerkesztési és anyagi ügyeit, a «Szolgálat» című időszakos folyóirat problémáit, a Magyar Gimnázium helyzetét és a világi munkatársak freisingi konferenciájának határozatait.

Az utolsó nap délutánján kirándulás keretében megtekintették a konferencia résztvevői a környék magyar emlékekben és művészi értékekben gazdag helyeit.

A jól sikerült konferencia Mgr. Ádám György, Dr. Hieró István és Dobai Sándor odaadó szervező munkájának és gondosságának az eredménye.

Rentenanstalt

Die Rentenanstalt ist die älteste und grösste schweizerische Lebensversicherungsgesellschaft. Unsere Generalagenturen in der ganzen Schweiz sowie unsere Sprechzimmer am Hauptsitz stehen Ihnen jederzeit kostenlos zur Verfügung. Wir beraten Sie gerne — auch in ungarischer Sprache — über sämtliche Formen der modernen Lebensversicherung.

Rentenanstalt a legidősebb és legnagyobb svájci életbiztosítási társaság. Vezérképviseleteink egész Svájc területén, valamint fogadószobáink főépületünkben minden időben díjtalanul rendelkezésére állnak. Szívesen szolgálunk megfelelő fölvilágosítással és tanácsadással — magyar nyelven is — a modern életbiztosítás minden formáját illetően.

Schweizerische Lebensversicherungs- und Rentenanstalt

Hauptsitz in Zürich, General Guisan-Quai 40
Tel. (051) 27 29 30

Niederlassungen in

München, Paris, Amsterdam, Brüssel, Liverpool/London

A játék nem idővesztés

A szülőknek nem mindegy, hogy gyermekeik milyen környezetben nevelkednek, milyen iskolába járnak. A jó iskola fogalmának különböző feltételei vannak. A modern könyvtár, a gazdagon felszerelt fizikai-, vagy kémiai előadó nem mindig mérhető. A modern kor iskoláiban egyre több országban, mint például Svédországban, Norvégiában és az USA-ban órarendbe vették, leányoknak és fiúknak egyaránt, a főzést, a horgolást és a varrást is. Európában legtöbb országban ügyelnek már arra is, hogy a tornatermek mellett legyen megfelelő higiéniai berendezés. Sőt az sem ritkaság már, ha internátusok és iskolák mellé uszodákat építenek. Olyan iskola, amelynek nincsen modern tornaterme és tágas udvara, egyre ritkább és a hatóságok illet nem is engedélyeznek. A jó iskola tanmenete figyelemmel van a mai élet minden változatra és akkor lesz a legjobb, ha a komoly tanítás mellett számos lehetőséget nyújt növendékeinek a szellemi és fizikai továbbképzésre. Nem szándékozom a különböző iskolatípusokat ismertetni, hiszen ez minden országban különböző. Inkább arra szeretnék kitérni, ami nem szerepel, vagy helyesebben, nem szerepelhet az iskolai órarendben: a játék.

A játék nem idővesztés, hanem minden gyermek életében szükséges. Nem csak egy mellékes tevékenység a többi elfoglaltság mellett, hanem feltétele az egész ember fejlődésének. Azok a gyermekek, akik nem játszhattak eleget, nem tudtak kibontakozni félszűkösükből és egész életükön át irt hordoztak egyéniségükben. Egy neves pedagógus a játék nélkül nevelt gyermek életét a fény és levegő nélkül nevelt virághoz hasonlítja. Ezt azoknál a gyermekeknél lehet leginkább észlelni, akik olyan családból kerültek az iskolába, ahol a játékidőt megrövidítették, vagy teljesen eltörölték, mert a gyermeknek segítenie kellett, sőt — mivel mindkét szülő dolgozik — a háztartás jelentős részét is a gyermek látta el.

A kis gyermekek életében a játék jelentősége olyan nagy méretű, hogy több nevelő egyhangulag megállapította: a gyermekkori nevelés egyenlő a megfelelő játékkal. Sokszor még szerencsésebb természetű, vagy jólnevelt gyermekek sem tudnak mit kezdeni idejükkel és csak úgy unalomból, sok gondot okoznak szüleiknek. Egy másik nevelő megállapítja, hogy az «unalom a bűn tanyája» közmondás szerzője egy édesanya, aki gyermekét nem tudta játékra bírni és aki helyette azzal szórakozott, hogy a környék macskáit kinezta.

A játék fejleszti és alakítja a gyermek rejtett tehetségeit is. Ezért minden egészséges gyermekben hajlaml van a mozgásra és a tevékenységre. Nem unalomból tesz-vesz, hanem egészséges hajlamát fejleszti. Először csak kis kezcskájával játszik, de később már játék kell neki. Amikor már

menni tud, meg is mozdítja a játékszer és például ilyenkor nagyon tud örülni a labda, vagy a kocka gurulásának. Ugyanakkor fantáziáját, akaratát és felfogóképességét is fejleszti. Vegyük a legegyszerűbb példát: a labdajátékot. Nem mindegy, hogy kinek, hová és mikor gurítják oda a labdát egy gyermekcsoportban. A legérthetőbb magyarázat talán éppen a labdarugás, mikor egy játékost megdicsérünk, hogy «intelligens» játéka van.

A játék célja

Sajnos, a felnőttek kevés játékot ismernek. Egy rövid cikk feladata nem is a játéktanítás. Minden fáradságot megérne ellenben, ha a házi könyvtárban a szakácskönyv mellett ott lenne egy közismert tátekönyv. Lehet idegen nyelven is, csak ott legyen. Aki megfelelő menetet tud biztosítani a játéknak, sok örömet tud okozni az egész családnak. Ilyen esetben nem csak a szülők és a kisebbek szórakoznak, hanem a fiatalok is. Leányoknak és fiúknak kellemesek lesznek mindég ezek a kedves családi játékok. Van egy másik előnye is, például meghívások alkalmából, még komoly társaságban is, játékkal fel lehet lazítani a barátságos, de az unalom felé hajló felnőttek hangulatát.

Az előrelátó szülő úgy választja meg a játékot, hogy annak képző és tanító ereje is legyen. Ez az erő akkor helyénvaló, ha játék után a gyermek több irányban fejlődhet. Így a Montessori ovodákban nem csak azokat a játékokat vezették be, amelyek a gyermekek érzékszerveit fejlesztik, hanem azokat is, amelyek a kicsik szellemi képességeit is kibontakozáshoz segítik. A tanulásnak, a játéktól eltérően, van egy meghatározott célja. Aki a gyermek szellemi fejlődését tartja elsődleges feladatának tanulási formában, abba a hibába eshet, hogy a játékot mint idegen elemet kikapcsolja. Waster Rest pedagógus megállapítja, hogy aki a játékot ilyen sorsra juttatja, tulajdonképpen az embert idegeníti el önmagától és így írja szó szerint: «Mi a játék célja? . . . » «A gyermek azért játszik, mert gyermek és hogy játszva legyen ember . . . » A játéknak az ember életében nagyon mély értelme van, amely ezt az ember-voltát a szó teljes értelmében kielégítheti és nagy örömet okozhat neki. Ezt tapasztalni lehet már a kis gyermeknél is. Anyira belemerül a játékba, hogy többször megismétli a magaalkotta mozulatokat és nem lelkesedik, ha játék közben zavarják. De nem csak a gyermek, a felnőtt is így van. Ki örülne, ha egy kártyaparti közben többször telefonhoz hívnák? Aki beleéli magát a játékba, megfedekezik az időről és a környezet mostohasága sem zavarja különösebben: gondjait elfelejti és kikapcsolódik. A játéknak az emberi életben maradandó értéke van és ezért a gyermekekkel együtt a felnőttek is mindig szívesen játszanak.

Sajnos azonban nem minden felnőtt érti meg a játék igazi értelmét. A mai kor embere pedig kifejezetten abban a vesélyben van, hogy a motor szerepét veszi át és nincsen ideje kikapcsolódásra, pihenésre. Egy német nevelő azt írja egyik cikkében, hogy a játék és a pihenés sokkal jobban illik az emberhez, mint a komoly hajsza a munka után. Nem is olyan vakmerőnek látszó ítéletet úgy magyarázta tovább, hogy a komoly munkának akkor van igazán értéke, ha az a pihenés és a játék jegyében történik. Mennyire igaza van a bölcs nevelőnek. A gyermekeknél azonban van egy másik oldala is a játéknak. A játék hevében a gyermek önkéntelenül sokat mozog és természetes formában le tudja vezetni erőfőlségét. A játékos mód ilyenkor nem mindegy van összefüggésben a rendezett lakás, szoba, vagy kert fogalmával. Ez hozzátartozik a játékhoz, ahol a gyermek bizonyítani akarja milyen erős. Ilyenkor arra kell gondolni, ha a fejlődésben lévő fiatalok nem tombolhatják ki magukat, akkor erejüket másra is fordíthatják, amelynek súlyosabb következménye lehetne.

**

A játék lélektanának még sok szabálya van. Befejezésül nem árt arra gondolni, amit a Bibliából olvastunk, hogy Isten a világ teremtése után a hetedik napon megpihent és egy pihenőnapot is elrendelt. Az ember Isten képmása, neki is joga van pihenésre, hogy feladatának meg tudjon felelni. Az ember akkor találja meg magát legbiztosabban, ha életében Istennek is szerepet enged . . . a pihenésben is és a játékban is.

P. SZÖKE JÁNOS

VECSEY JÓZSEF

most megjelent könyve

Emlékezés

Mindszenty bíboros édesanyjára

közel 300 oldalon mutatja meg, hogyan forrott össze csodálatos egységbe a magyar primás életével egy finom és eszes falusi asszonynak, édesanyjának élete.

A kötet 32 képet is tartalmaz műnyomó papíron a bíboros és édesanyja életéből.

A könyv ára 19.— svájci frank, — 4.50 US dollár, vagy annak megfelelő valuta.

Megrendelhető:

a Magyar Nyomdában

(ungarische Buchdruckerei)

9000 St.Gallen, Gallusstr. 41. Schweiz.

A bíboros édesanyja

Vecsey József, Emlékezés Mindszenty bíboros édesanyjára. Sankt Gallen, 1970.

Köszönjük Vecsey Józsefnek e nagyszerű könyvet és azt kívánjuk, minél előbb jelenjék meg más nyelven is. Gazdagodott vele a mai magyar irodalom, de azért is hálásak vagyunk, hogy nem hagyja elhalkulni primásunk ügyét, aki kénytelen hallgatni különös börtönében. Halatlan ereje van e könyvnek, mert a tények szava nyugózi le az olvasót és folyton mélyülő rendüléssel szemlélteti, mekkora szívesoda történt nálunk nemrég abban a földi pokolban, amelybe a végzet sodort bennünket. Nem tehet róla, önkéntelenül eszembe jutnak a halhatatlan asszonyok: Gizella királyné, szent Margit, Erzsébet, Hunyadi özvegye, az egri nő, Zrínyi Ilona és a névtelen hősök roppant sokasága, hiszen valamenyit az tanúsítja: érdemes volt a véres, ádáz magyar történelmet megcsinálni.

Primásunk Isten után anyjának köszönhetette, hogy pap lett. Abban a kis gazdagságban minden garast meg kellett fogni, hogy a fia tanulhasson a drága városban, de az anya nem kímélte magát és iparkodott mindenből pénzt varázsolni, csak hogy egyszer az oltárnál lássa fiát. Az egerszegi két évtizedben aztán megnyugodott, sőt mély örömben élt, amikor látta, milyen kiváló apostolt nevelt Krisztusnak. Mihelyt az apátúr veszprémi püspök lett, az anya a kálvária útjára került és onnan többé nem is szabadult. A szerző gondosan járt nyomában és ennek a hosszú gyötrelmek minden mozzanatát, fordulatát pontosan följegyzte. Iszonyatos olvasni az anya vergődését az elfogatás után az itéletig, majd a folytonos rettegést, hogy fiát a börtönben megölik. E félelem nem is volt alap-talan, hiszen a bíboros kétszer volt halálán.

Főképpen ezért akarta az anya minél többször meglátogatni.

A szöveg tekintélyes része azt közli, mennyi fáradságba és küzdelembe került a látogatást kieszközölni, mit beszélt ilyenkor egymással a rab és az édesanya. A beszámoló Vecsey mindig első forrásból kapta és pontosan leírta az egyszerű szavakat. Ezért olyan megrendítő minden sor, amit erről közöl. Másik forrása az anya levelei, amelyeket az amerikai rokonságnak szokott írni és ezeket a rendőri ellenőrzés átengedte talán azért is, hogy odaát lássák, milyen nagylelkű tud lenni a népi demokrácia kormánya.

Amikor a bíboros egyszer már végét járta, a fohász orvosa maga kérte az illetékes hatóságot, vegyék el tőle, nehogy az ő kezében haljon meg. Külpolitikai érdekből hirtelen Püspökszentlászlóra vitték a Mecsekbe, ahol ismét felgyógyult a kitűnő erdei levegőben. Az anya ott is meglátogatta és e találkozás leírása rendkívül bájos, mivel a bíboros akkor jó színben volt és elég szabadon tudott beszélni, habár ott is 14 rendőr vigyázott rá. Még azért megjegyezzük: a fogság elején az anya és fia csak állva beszélgettek, később azonban megengedték, hogy leüljenek.

E történet veleje egy falusi asszony küzdelme a moszkvai zsarnokkal fiáért. Nincs benne semmi látomás, semmi rendkívüli vigasztalás, az egész hosszú éveken át tartó keserves keresztút. Annál csodálatosabb az anyai hűségnek e páratlan próbája. A gyötört szív ugyan panaszkodik, de nem lázong, mert erőt nyer az imától, a kegyelem hatalmától és hite olyan zavartalan tiszta, mint a forrásvíz. Ez a hit nem lankad el, mert a szent olvasó acélozza meg az Istenanya tündöklő példáját. Egyszer kérte a fiát, nem tudna-e valamit tenni, hogy a kormánnyal jobb viszonyba

Hitvestársad is ember

neki is vannak hibái. Szerencsés vagy, ha menteted. De igazad lehet, ha hibáit súlyosnak és nagyoknak mondod.

Sokszor irigykedve nézel más otthonokba. Más asszony csak dicsérni tudja a férjét. Amnyi szépet és jót mond róla, mintha valami mesebeli csodáról beszélne. Annál többet panaszkodhatsz te, annál jobban fáj a rajtad esett sok sérelem.

Engedj meg egy szerény kérdést: Nem képzelhető el, legalább is néhány esetben, hogy mások férje is követ el kisebb vagy nagyobb hibákat, csak feleségük ezt gondosan menti, kicsinyíti, szépíti, — még önmaga előtt is?

Bármit jelelnél, igaz marad a tanács: Minde-niút mentesed, de legjobban önmagad előtt az uradat — amilyen gyorsan csak lehet, felejtse el hibáit!

Ez nagy bölcsesség jele és biztosítja köztetek a harmóniát. Mit érnél el, ha ellenkezőjét teszed és nem találsz számára mentséget, nem tudsz neki megbocsájtani. Mindenki megérti bánatodat, sajnálnak is, de mondd, mi következik ebből, mit segít ez kettőtök viszonyán?

Valahányszor ezekre a hibákra gondolsz, elkeseredsz. Szívedet elönti a bánat. Régi sebeket szaggatsz fel, amelyek már régen behegedtek. Most újból véreznek . . .

Férjeddal szembeni hangulatod ezzel borússá válik. Szereteted csökken, bizalmad is. Nem tudsz már olyan melegen rátekinteni, nem tudod olyan tiszta szívvel, őszintén szeretni. Csökkenő szeretetteddel bénítod az uradra gyakorolt vonzóerődöt. Ezt akarod elérni?

Hitvestársad hibájával szemben csak egy hasznos magatartásod lehet: ami fáj, felejtse el mielőbb. Légy kétszeresen jó iránta. Legyen ereje egészen felszámolni azt, amit egyszerű szereteted nem szüntetett meg benne.

Féltékenységeddel, zsörtölődő, házsártos és zsémbes magatartásoddal elhidegítet magadtól.

Tegyük fel: igaz, hogy urad megcsalt, becsapott, mást szeretett, vagy szeret. Miért tette ezt? Mert előtte ez a másik kedvesebbnek látszott náladnál. Vagy lehet, hogy csak csábítás áldozata lett: valaki úgy hatott rá, hogy nem tudott ellenállni.

Te erre kitörsz, hisztériás jelenetet rendezel, állandóan zsörtölődsz, szüntelenül szemére vetetted. Amint «megérdemli». Mi történik erre? Férjed először talán elszégyenli magát, meg is javulna, ha bölcsen, okosan hatottál volna rá.

De mivel te állandóan szidod, veszekedel vele, előtte kiállhatatlan leszel, nem jön szívesen háza. Nem tölti veled örömmel idejét. Kibuvót keres és enyhülést «valahol». Kihez menjen? Csak ahhoz mehet, akitől te el akarod venni, mert az kedves hozzá, megnyugtatja, attól szeretetet kap.

Higgadt türelemmel, bölcs okossággal nézz szembe urad hibáival. Ne zsémbeskedj, ne zsörtölődj.

Ugyanez történik, ha ivás miatt üldözöd. Elmarad és kocsmába megy. Ott legalább csend van.

Gondolkozzál, tapasztalt emberektől kérj tanácsot és a jó Istentől: milyen eszközökkel változathatod meg férjedet. Hogyan vonhatod magad felé figyelmét. Mivel érheted el, hogy melletted jobban érezze magát, mint máshol.

Ha egyik kísérleted nem válik be, újjal próbálkozzál. Előbb-utóbb sikert érsz el, ha kitaratsz a higgadt, nyugodt, okos szeretetteljes magatartásban. — Ne feledd azt sem, hogy férjednek is van mit elviselnie a te részéről.

A megbocsátó szeretet mindent áthidal, ösz-szetart és felelem.

RENDESI Mária

KÉT ÚJ KÖNYV

jelent meg a müncheni Aurora könyvkiadó gondozásában a nyáron. Az egyik *Gombos Gyula* munkája s a címe: *Húsz esztendő után*. A kiváló és a magyar közönség előtt jól ismert közőró könyvében elmélyedő, alapos tanulmányai alapján megszívlelendő tárgyilagos képet ad a mai Magyarország szomorú vallási, művelődési, politikai és gazdasági életéről.

A másik kötet szerzője Cs. Szabó László, a külföldön élő neves író, aki hatalmas művészet-történeti és köztörténeti ismeretei bőségével adja elő életének Rómához, az örök városhoz fűződő élményeit. Az olvasót mélyen meghatja a szerző halott élettársa elvesztése fölött érzett férfi bá-nata. A könyv címe is a halott hitvestől származik: *Római muzsika*.

VARGA László S. J.

MINT A SZÉLKAJAS...

Ime, mi minden nem történik napjainkban! Éppen a « Spiegel » ajánlja melegen, hogy az egyház koncentrálja minden erejét és figyelmét az ígértetés és istentisztelet megújítására!

A lap Rüdiger Altmann, a « Publik » (német kat. hetilap) munkatársát vette elő és íratott vele cikket az egyház jövőjéről. Ebben a sok kúszó, egyoldalú és ferde gondolattól terhes cikkben azonban a mag helyes: Az egyház koncentrálja minden erejét az istentisztelet és az ígértetés megújítására! Mert ha beleveti magát a politikai és szociális mozgalmakba, az egészen biztosan a pusztulását jelenti.

Mindent azért tartottam fontosnak előre bo-csátani, mert hosszú éveken keresztül a Spiegel ennek éppen az ellenkezőjét hirdette. Számára csak az volt érdekes, amit az egyház szocial-politikai téren tett, avagy elmulasztott. Az egyház emberi arculatából, emberi hibákból és gyengeségeiből gyártotta feyvereit ellene.

Sajnos, az elmúlt évek során azután nem egy teológus és sok magát jó kereszténynek tartó világi hívő vette át ez érveket és támadásokat az egyház ellen. Amit a Spiegel vagy más kritizáló mondott, az volt a szentírás, a mérték, ehhez kellett volna az egyháznak igazodnia. E politikai teológia szövegei már azt követelték, hogy az egyház tevékenysége, munkája kizárólag szociális és politikai vonalra korlátozódjék: Imádság helyett politikai munka, istentisztelet helyett szociális szolgálat, az evangélium hirdetése helyett a jelenlegi társadalmi berendezkedés forradalmi megváltoztatása.

Az egész dologban ezután az a megdöbbentő, hogy Augstein lapja most szemrebbenés nélkül fordul 180 fokot és éppen az ellenkezőjét hirdeti annak, amit eddig világgá kürtölt. De természetesen megint ügyetlenül és egyoldalúan. Mert miféle egyház az, amely életében és hivatása teljesítésében önként visszavonul a világtól?

Az emberi gondolkodás bizony olyan mint a szélkakas. Az egyház tehát helyesen teszi, ha nem engedi magának előírni senkitől, hogy hol és hogyan teljesítse hivatását. Főleg ellenségeitől nem! Számára csak egy vélemény és egy akarat lehet fontos: a Mesteré, aki életet adott neki, — az emberek szolgálatára, az emberi élet minden vonatkozásában.

MEGYESI ANDRÁS

HIRDETÉSEK

«BOUTIQUE MARIA»

Bécsi Magyar divatáru üzlet
a város szívében.

Kosztümök, kabátok, ruhák és blúzok nagy választékban. Méretre rendelések!

Pongrácz Mária
Wien 1, Herrngasse 2-4.
Tel.: 65 50 222

MAGYAR VENDÉGLŐ BRÜSSZELBEN
«LE KLEBER»

a Grand-Place közelében, a Gare Centrale és az 1-es metro-megálló mellett
(Bruxelles 1, rue Ravenstein 70; tel. 11 11 65)

Magyaros ételek és italok is —
Hideg-meleg büfé állandóan.

FIZESSEN ELŐ AZ «ÉLETÜNK»-RE
ANGLIÁBAN:

ARKME Sajtóosztályán.
(Tel.: 01/229-59311)

Mindszenty Olthón
London, 5, Arundel Gardens.

A NÉMETORSZÁGI MAGYAR SZER-
VEZETEK KÖZPONTI SZÖVETSÉGE

Elnökségi Irodája minden hétfőn és csütörtökön d. u. 1/2 1 - 1/2 5-ig tartja fogadóórát honfitársaink számára.

Címünk: Zentralverband Ungarischer Organisationen in der Bundesrepublik Deutschland e. V. — München 22, Zweibrückenstrasse 2/11.
Telefon: 0811-294576

«A SZÍV»

az U.S.A.-ban megjelenő, a gyakorlati hit-
élethez irányt mutató havi folyóirat címe
megváltozott — Az új cím az alábbi:

A Szív (Rev. R. Radányi, S. J.)
Yonkers, N. Y. 10701, U.S.A.
76 Locust Hill Avenue

Hirdetéseket elfogadunk

mivel lapunk anyagi helyzetén akarunk javítani. Kétféle hirdetés közlésére vállalkozunk:

Az első keretnélküli hirdetés, amelynek a legkisebb alakja 7 cm x 5 cm s a díjszabása minden egyes alkalommal 20.— DM; félévre 100.— DM s egész évre 180.— DM.

A második a keretes hirdetés, amelynek szintén 7 cm x 5 cm a legkisebb alakja s a díjszabása a keretnélkülinek kétszerese.

A hirdetéseket a helyi lelkészeknek adjuk át, de indokolt esetben, pl. fogytán van az időnk, fordulhatunk egyenesen a Gazdasági Bizottság elnökéhez: P. Szőke János, D— 7000 Stuttgart, Werastrasse 65. Tel. 45 57 86.

A nyomdához is küldhetünk sürgős esetben hirdetést (Ungarische Buchdruckerei, CH-9000-St.Gallen, Gallustrasse 41. Tel.: (071) 22 55 28), de jelezzük, hogy a hirdetést egyidejűleg a Gazdasági Bizottságtól is kériük és az első megjelenésért esedékes díjat annak postacsekkejére átutaltuk: Ungarisches Seelsorgeamt, Postcheckamt Stuttgart, N. 21 90.

CLEVELAND

A Magyar Találkozó évenkénti háromnapos tárgyalásainak, előadásainak anyagáról, valamint az Árpád Akadémia új tagjainak székfoglalóiról szól a Krónika kilencedik köteté. Újdonság, hogy terjedelme jóval nagyobb az eddigieknél. Szent István születésének milleneuma alkalmával egy történelmi sorozattal bővült 110 oldalon. Tizenegy neves tudós — köztük négy egyházi, élükön Mindszenty hercegprímás írásával — a honalapító nagy személyének kijáró tisztelettel és egyetemes magyar hódolattal megírt tanulmányait az olvasó közönség figyelmébe ajánlhatjuk.

A Krónika ünnepi kötetének ára 4.50. Megrendelhető a Magyar Találkozó Állandó Titkárságánál — Grace Ave 1425, Cleveland, Ohio, 44107, USA.

GYAKORLATTAL RENDELKEZŐ

magyar kereskedelmi szakembereket keresek

Franciaországban,
Nyugat-Németországban és a
Benelux-Államokban

Svédországi cégem képviselőre.
Jelentkezés levélben az alábbi címen:

Donau Film — Foto — Reklam AB
Grevgatan 42.
Stockholm Ö.

HIVATALOS FORDÍTÁSOKAT

magyar-német és német-magyar nyelven
olcsón és gyorsan elkészíték Ausztria és
Svájc területére is!

Wilhelm Divy
Áll. vizsgázott törvényszéki hiteles fordító
és tolmács.

799 Friedrichshafen,
Lindenstr. 50.

FIATAL, A SZAKMÁBAN JÁRTAS PÉKET

állandó alkalmazásra
Malmö-i magyar pékműhelyembe felveszek.

Schneider János pékmester
«Adria» Ungerska Bageriet

Rolfsgatan 21 — S 214 34 Malmö
S V E R I G E
Telefon: Malmö — 190625

PULIKÓLYKÓK KAPHATÓK

és előjegyezhetők jó törzskönyvvel
rendelkező anyától és apától.

Egy 1 éves kedves nősténypuli is eladó.

Érdeklődni lehet a következő címen:

Kocsis Lászlóné,
Const. Huygensstr. 58.

Maarsse
HOLLANDIA

Emlékezzünk

1870 október 4-én született Hajdunánáson Móri Pál író. A Magyarország szerkesztőségében dolgozott 1919-től élete végéig. Közben 1920 a Hazánk című lapnak főszerkesztője is volt. Sok regényt írt, többek között: II. Rákóczi Ferenc (életrajzi regény); A kurta nemesek földjén; Szabad hajduk; Ocskay Brigadéros; Hortobágyi legendák. 1936 márciusában hunyt el Budapesten.

1570 október 4-én született Nagyváradon Pázmány Péter SJ bíboros, esztergomi érsek. Ime egy idézet valamelyik beszédéből: «Miképpen Arisztotelest filizófusnak, Cicerót orátornak szoktuk nevezni, jelentvén azzal, hogy azokban a tudományokban egyebeket annyira megelőztek és felülhaladtak, hogy hozzájuk képest filozófus vagy orator nevet sem érdemelnek egyebek: azonképpen a Szent Lélek, nem egy két helyen, hanem sokszor, amint tulajdon nevéen, csak úgy nevezi Szent Jánost, hogy ő az akit szeretett Jézus. . .

Ha Jákob annyira sok mennyei csudákat és angyali jelenéseket látott, mikor feje alá tette ama követ, mely Krisztust jegyzette: mentől inkább megvilágosított és mennyei titkos látásokkal gazdagított Szent Jánost, mikor arra hajtotta fejét, a ki igaz köszikla. Maga jelenti Szent János, hogy akkor tanulta az Evangélium titkait, mikor Krisztus mellén nyugodott. Azért Evangéliumának végén azt mondja, hogy igazak, amiket írt: mert a végvacsorán az Ur mellén feküdt, aki ezeket írta. (Pázmány P. Lelkisége című füzetből 75 és 76 oldal).

1795 október 6-án, 175 évvel ezelőtt halt meg Kufstein várában Szentjóni Szabó László tanár, majd vármegyei aljegyző. A Martynovics-féle összeesküvés áldozataképpen fiatalon fejezte be életét. 1767 június 22-én született Ottomány községben. «Egyszerű, természetes hangja eredeti színtől korának költészetében. Csak csírákat hagyott hátra; inkább költői lehetőségeiről beszélhetünk, mintsem maradandó eredményeiről.» (Féja G.: A felvilágosodástól a sötétségig, 24 old.)

1810 október 7-én, 160 évvel ezelőtt született Nagy Ignác író Készthelyen. «Jelentőségét nem annyira a «Magyar tükör» egészében, mint inkább a belé szőtt gazdag, élettelen rajzokban kell keresnünk. Ő ad először részletes, kinűnő megfigyelő készsége valló «rajzolatokat» a főváros életéről; kitűnő stílusza, finom humorral és mértékletes szatírával dolgozott. Mint szerkesztő is komoly érdemeket szerzett; önzetlen és tiszta ember volt. A szabadságharc után is a magyar irodalom istápolására fordította minden erejét, hosszú éveken keresztül ágyban fekve, betegesen dolgozott. 44 éves korában hunyt el Pesten 1854 márciusában.

1895 október 12-én, 75 évvel ezelőtt hunyt el Szarvas Gábor, a magyar nyelvűvelés kiváló munkása. Adán, a Bácskában született 1852 március 22-én. Főbb munkái kö-

vetkezők voltak: Magyar Nyelvőr (folyóirat, indult 1872-ben); Nyelvelmeltár I.—III. (ezt együtt szerkesztette Budenz Józseffel és Szilády Áronnal); Magyartalanságok; A magyar igeidők; A magyar nyelvűvelés; Magyar nyelvtörténeti szótár I.—III. (Simonyi Zsigmonddal együtt adta ki). A magyar nyelv életrajzában, Bárczi Géza ezt írja: «A Szarvas Gáboréktól megindított és a Magyar Nyelvörtől képviselt mozgalom a XX. században sem ült el tehát, noha jelentőségéből veszített. Az első világháború után újra föllángolt ugyan, sőt a harmincas években külön folyóiratot is kapott, a népszerű Magyarosant, egyszerűsége azonban elhajlott a túlzó, sovíniszta szellemű purizmus felé, mert fő-, sőt szinte egyetlen feladatának tartotta az idegen szavak és néhány szerkesztésbeli idegenszerűség üldözését. A második világháború után azonban a nyelvfejlődés irányításának kérdése mint nyelvtüvelés ismét helyesebb mederbe terelődött.»

1795 október 22-én született, 175 évvel ezelőtt Besztercebányán Lahner György honvéd tábornok. Tizenkét társával 1849 okt. 6-án halt meg Aradon. — Irod. Bartha Albert: Az aradi tizenhárom vértanú perének . . . hiteles története. Budapest 1930.

1940 október 26-án halt meg Budapesten Pásztor Árpád író. Ungváron született 1877-ben. 1915 jelent meg a Vengerkák című regénye, mely az Oroszországba került és elzüllött magyar leányok történetét írta meg. — Érdekes esemény életében talán az is, hogy 1917-ben ő írta az első magyar nyelvű verset Leninről, és 1920-ban pedig a Tanácsköztársaságot támadó regényt adott ki.

1880 október 26-án született Kistószegen Schütz Antal piarista, professzor. Harminc évig tanított dogmatikát a Pázmány Péter Tudomány Egyetemen Budapesten, 1916-tól, nyugalmába vonulásáig 1946-ig. A teológia mellett bölcséleti kérdésekkel is sokat foglalkozott. Egyik jelentős bölcséleti vizsgálódása a történelem-bölcslethez esik. «Isten a történelemben» című kötetében kimutatja, hogy történelmi irracionalitásról csak akkor beszélhetünk, ha a történelmen belül keressük a történések értelmét, mert ott tényleg nincs. De ha kilépünk belőle és metafizikai távlatból nézzük, akkor észrevehetjük, hogy az egész történelem az Ertelem kézjegyét viseli magán, mert benne a teremtésben elgondolt, a bűn által megromlott, a megváltásban szentelődő embereszme bontakozik ki. (Nyisztor Z.: Ötven esztendő.)

1870 október 28-án, 100 évvel ezelőtt született herceg Battyányi-Strattmann László, a híres szemorvos, aki birtokán egy ingyen klinikát tartott fenn szemoprációkra. Természetesen ő maga operálta a betegeket nagy szeretettel. Annyira példás, sőt rendkívüli buzgó katolikus volt, hogy boldoggá avatási pere folyamatban van.

HAZAI HENTESÁRU

1 kg paprikás füstölt kolbász	9.60 DM
1 kg paprikás szalámi	12.— DM
1 kg véreshurka	6.— DM
1 kg rizses májashurka	6.— DM
1 kg paprikás szalonna	5.— DM
1 kg disznósajt	7.— DM

25.— DM-től portómentes szállítás.
Viszonteladónak — előzetes meg-
állapodás után — árendedmény.

Taubel Mihály
hentesmester

6710 Frankenthal/Pfalz
Peter-Rosegger-Str. 5
Tel. (06233) 92 58

Horváth Endre

fogorvos
Rendelőjét áthelyezte
9055 Bühler AR.
Tel. (071) 95 12 59
Előzetes bejelentés ajánlatos.

Magyaros ízű hentesárak
készítője

Nógrády Gyula
hentesmester
9220 Bischofszell

Azonnali felvételre keresünk

neckartailfingeni üzemünk, valamint
müncheni és saarbrückeneni kirendeltségünk számára;

mőrnököket — technikusokat
műszaki rajzolókat — szerelőket
bádogosokat — lakatosokat
segédmunkásokat

klima- és szellőzőberendezések tervezésére
és kivitelezésére magyar műszaki vezetés
mellett.

Kezdeket betanítunk, lakásszerzésben
segítséget nyújtunk.

Daldrop + Dr. Ing. Huber KG
7441 Neckartailfingen bei Stuttgart
Bahnhofstr.
Tel. (07127) 2451-3

Szent István ünnepe Belgiumban

Szép napsütés ragyogta be augusztus 30-án Belgium harmadik városát, a belga nehézipar egyik fellegvárát, Lièget. A flamandok Luiknak nevezik, a németek Lüttich-nek.

Érdekes, hogy ebben a városban ünnepelték az egyházi év két nagy ünnepét:

Stephanus püspök († 920) itt vezette be először a Szentháromság ünnepét. Utóda Riccardus, aki előbb a Maas folyó melletti Szent Mihály kolostor apátja volt, az ünnepet az egész liègei egyházmegye területére kiterjesztette. — Ma is áll a városban a Szent Márton templom, amelynek kolostorában élt lüttichi Szent Julianna. Ő kapta 1209-ben azt a magánkinyilatkoztatást, amely előkészítette Úrnapja megünneplését. Mikor Panteleon Jakab liègei főszerep lett a pápa IV. Orbán néven, ő 1264-ben az egész egyház számára kötelezően elrendelte Úrnapja megünneplését.

Ebben a nagy történelmi multtal rendelkező városban rendezte az idén a Benelux-államok (Belgium, Hollandia, Luxemburg) és Észak-Rajna-Westfalia magyarsága immár hagyományossá vált Szent István ünnepejét szokás szerint augusztus utolsó vasárnapján. A Meuse (Maas) folyó két partján elterülő szép város több pontján magyar nemzetiszínű karszalagos férfiak irányították az autókkal, autóbuszokkal mindenirányból érkező magyarokat az ünnepe színhelyére, a St. Louis kollégiumhoz. Ennek udvarára 10 óra után egymás után érkeztek családok, csoportonként az ünneplők. Lassankint megtelt a nagy udvar: mindenféle magyarruhás lányok, fiúk, zsidóság . . .

11 órakor a mintegy 800 főnyi tömeg sorba állt, s az «Ah, hol vagy magyarok tündöklő csilága» kezdetű ősi éneket zengve bevonult a kollégium templomába, amely jelenleg plébánia templom is. Az ünnepélyes koncelebrált nagy-mise főcelebránsa Mgr. Emile Dejardin, a belga püspöki kar megbízottja volt, aki a mise elején francia nyelven üdvözölte a nagy templomot megtöltő magyar híveket. Misézótársai voltak: Ft. Bányász Károly münsteri magyar lelkész, a szentmise ünnepi szónoka, és P. Salamon László brüsszeli magyar lelkész, aki a mise szövegeit magyarul énekelte, ill. olvasta. Sokan végezték el szentgyónásukat s felemelő látvány volt a szentáldozáshoz járulóknak nagy száma. Száz és száz torokból szálltak az ég felé a szép magyar egyházi énekek. Az ünnepi mise a magyar himnusz énekülésével ért véget.

Az ebédelők számára a kollégium két termében és két udvarán terítettek, míg a folyosón magyar könyveket és hanglemezeket lehetett vásárolni. Az ízletes, magyarosan elkészített ebéd elköltésére 1-3 óráig állt rendelkezésre az idő.

Délután 3 órakor megkezdődött a közönség áramlása a nagy előadó terembe, az ünnepi műsor színhelyére.

A diszgyűlés elején P. Varga László belgiumi magyar főlelkész és Mgr. Emile Dejardin köszöntötték a közönséget. Az ünnepi beszédet Tollas Tibor író és költő mondta, aki egyben a magyar emigráció egyik közkezdelt lapjának, a «Nemzetőr»-nek is főszerkesztője. Elszavalta kislánya, Krisztina születése alkalmával írt «Eszterlánc» c. meghatóan szép költeményét is.

Fellépett a brüsszeli és liègei táncsoport. A brüsszeli csoport még «újszülött» s tagjai átlagos életkora is csak 14 év. Csupán két «öreg» tagja van: Varga József és Németh Pál, akik «sámlitáncukkal nagy sikert arattak. A közönség vastapsal jutalmazta a kezdő csoport szép jövőt ígérő szereplését. A nagy gyakorlattal rendelkező liègei táncsoport, amelynek szerepében tavaly Aachenben is gyönyörködöttünk, most is nagyszerű teljesítményt nyújtott. Zúgott a tapsvihár, mikor a két táncsoport egyszerre jelent meg a színpadon, amelyet egészen betöltött a sok magyarruhás lány és fiú.

Komoly művészeti élményt nyújtottak a zene-és énekszámok.

Bencsics Katalin, a liègei kir. konzervatórium végzős növendéke gyönyörű zongorajátékkal szököltatta meg a szintén emigráns Chopint és Berlioz Rákóczi Indulóját. — Csellón játszott Csányi Margit, zongorán kísérte Somorjai Miklós antwerpeni művész és zenetanár. Csányi Margit lapunk f. é. februári számában már bemutatottuk, mint a Marchienne-i (Charleroi) zeneakadémia állami és városi éremmel kitüntetett elsődíjas növendékét, akiről az ottani lapok is megemlékeztek. Jelenleg a brüsszeli kir. konzervatóriumban folytatja tanulmányait. Olyan kitűnően játszott, hogy a szintén jelen lévő P. Kodor Lajos fatimai magyar lelkész rögtön meghívta, hogy szerepeljen a németországi Kevelaerban szeptember 20-án tartott Mária-kongresszuson. — Viharos sikert aratott a belga televízióból is ismert brüsszeli magyar operanékesnő, Jeremiás Margit. A sok szép Kodály és Bartók dalt akár óráig is hallgattuk volna, de sajnos erre nem volt elég idő. Reméljük, hogy még sokszor gyönyörködhetünk énekében, ill. hangjában. Művészien szép zongorakíséretet nyújtott a román származású Irene Bugor.

A szünet után Rutich Iván honfitársunk mutatta be «3500 km Magyarországon keresztül-kasul» c. színes dia-képsorozatát szinkronizált zenekísérettel. Szívdobogató látvány volt a sok szebbnél-szebb színes kép, amely elélnk varázsolta a magyar tájakat és városokat. Kívánjuk, hogy minél több helyen és alkalommal mutathassa be ezeket a képeket. Sokat veszít, aki nem látja!

A műsor után a szórakozás, tánc éjfél utánig eltartott. Akik távolabbról jöttek s így nem maradhattak ilyen sokáig, fájó szívvel mondtak búcsút. Mindenki egy nagyszerűen rendezett és sikerült ünnepe emlékével távozott.

Végül, de nem utolsó sorban, külön gratulálunk Ft. Dobai Sándor liègei magyar lelkésznek, aki az ünnepe főrendezője volt. Gratulálunk Kozma Ferencnek a kitűnő konferálásért, és mindenkinek, aki mint szereplő vagy rendező ilyen szép napot szerzett nekünk. Hála a jó Istennek, hogy olyan pazar napsütéses napot adott! Reméljük, hogy jövőre is ilyen nagy

számmal leszünk a Szent István ünnepegen. Az idén majdnem ezren voltunk. 1000 éves évfordulót ünnepeltünk . . .

Az ünnepegről több liègei lap is megemlékezett, a «La Meuse» című lap képet is közölt a diszgyűlésről.

P SALAMON LASZLO

Beszámoló

a Mariazellben megtartott laikus találkozó

A mariazzeli zarándoklattal kapcsolatban laikus találkozó hirdetett meg a bécsi egyházközség vezetősége. Megjelentek a bécsiekén kívül a felsőausztriai (linzi), a gráci és innsbrucki megbízottak. A voralbergiek betegség miatt kimentették magukat. Külön felkérésre résztvevő a tanácskozáson P. Békés Gellért is.

A délelőtt a kulturális program megvitatásával telt el: a megbízottak beszámoltak eddig végzett munkájukról, problémáikról, terveikről. Megvitásra került a freisingi laikus találkozó már ismertett szit. István-jubileumi kulturális-és hitbuzgalmi program. A jelenlévők egyhangúlag hozzájárultak a következő munka-programhoz:

1. *Hungarológiai előadás sorozatok megrendezése.* (Öshaza, honfoglalás, szit. István mint államalapító, mint egyházalapító, árpádházi szentek.) Az előadások megtartására közismert *szakembereket* kell felkérni és az előadásokat úgy kell időzíteni, hogy az előadók sorba látogathassák az ausztriai magyar központokat. Az előadásokat magnóra kell rögzíteni, hogy azok kisebb közösségek számára is elérhetőek legyenek. A magyar történelmi és kulturális ismeretek minél szélesebb körű terjesztése céljából kívánatos az elérhető jó *kulturális* bemutatása (budai vár, Esztergom, Pécs, Veszprém, Fehérvár, stb.).

2. *Magyar vonatkozású tárgyi és szellemi adagyűjtés.* Ennek lebonyolítására kérdőív készül, mely egyelőre Ausztria területén kerül szétküldésre addig is, amíg a központi szit. István-jubileumi bizottság révén Európa többi országába is eljut.

3. *Magyar útikalauz külföldi,* főleg amerikai látogatók részére, mely az összegyűjtött anyag alapján, térképekkel, képekkel illusztrálva szerkesztendő meg. Az anyag kiértékelésére feltétlenül szakembereket kell felkérni.

4. A szit. István-i jubileum maradandó dokumentációját egy olyan *tudományos mű szerkesztése szükséges, amely a külföldi felé dokumentálja az ezeréves magyar kereszténység európai jelentőségét.* A mű szerkesztését megírásat külföldön élő elismert tudósainkra, szakembereinkre kell bízni. (Kerényi, Alföldy, Deér, Közi-Horváth, Bogvay, Békés, Ferdinándy, Ivánka, Sedlmayr, stb.) Ez hazafelé

is igazolná az emigráció szellemi súlyát.

5. *Közös zarándoklatok megszervezése* (Aachen, Róma, Deutsch-Altenburg, stb.).

A délutáni megbeszélésen a következő problémák kerültek megvitatásra:

1. *Magyar gyerekek szellemi gondozása.* Feltétlenül el kell látni a gyerekeket és szülőket magyar nótá-, mese- és mondaanyaggal. Ehhez az *Életünk-ben állandó gyermekrovat* részére helyet kell biztosítani. Elindulásra egyelőre elég volna, számonként egy-egy nótakottáját, egy-egy mesét, illetve mondát és a gyerekekre vonatkozó esetleges híreket közölni. Idővel jó volna ezt a rovatot illusztrációkkal gazdagítani.

A felsőausztriai magyarok Kultúregyesülete évente *gyermektábort* rendez. Ezt a már jól bevált intézményt ajánlatos volna úgy kiszélesíteni, hogy azon Ausztria egész területén lakó minden magyar gyermek résztvehessen. Ugyancsak meg kellene teremteni az együttműködést a Bécsben már eredményesen működő *kis-cserkész csapattal*, ill. mozgalommal.

2. *Az egyetemi ifjúság kérdése.* Összefogásukra a legeredményesebbnek ígérkezik olyan *vitaestek* meghirdetése, melyeknek programját, témáját az ifjúság maga állapítja meg. Szükség van azonban megértő szellemi irányításra. P. Békés Gellért megígérte, hogy karácsony táján szívesen vállalkozik egy vitaest vezetésére.

3. *A sajtó.* Ahhoz, hogy eredményes és rendszeres munkát lehessen folytatni, szükséges a magyar egyházak és közösségek munkájának *sajtó útján való állandó nyilvántartása.* (Állandó felhívás a közösségekhez, munkáik közlésére!) Jó volna, ha minden közösség a sajtókapcsolatok fenntartására egy-egy megbízottat tudna állítani.

4. A dr. Demel Iván által életre hívott és már a freisingi találkozón nagy lelkesedéssel elfogadott *«kocka» gyűjtő-akció*t a legmesszebbmenően támogatni és terjeszteni kell.

A Mariazellben szeptember 5-én megtartott zarándoklat ünnepegeit — helyszüke miatt — lapunk legközelebbi számában ismertetjük.

Az élet könyvéből

A KERESZTSÉG SZENTSÉGÉBEN RÉSZESÜLTEK

Ausztriában:

Sebestyén Róbert József, 1970 júl. 12-én, Kaiser-Ebersdorfban
Soovary Alexandra Margit, 1970 aug. 9., Bécs
Stuber Natalie, Stuber Sándor és Erika leánya, 1970 ápr. 18-án, Kufsteinben
Weber András, Weber Ferenc és Ágnes fia, 1970 jún. 17-én, Kufsteinben
Tima Andrea, Tima Sándor és Ágnes leánya, 1970 aug. 9-én, Kufsteinben

Németországban:

Erdős Dániel, Erdős Mihály és Otto Gebina fia, 1970 szept. 1-én, Hannoverban
Dr. Zentai Attila és Joó Csilla: Susanna leánya, Stuttgartban
Jäger Lajos és Vég Mária: Péter fia, Stuttgartban
Kocsis Lajos és Jolán leánya: Emilia, Stuttgart
Varga Mariann Lucia, Dr. Varga József és Visy Maria leánya, 1970 júl. 29-én, Lörrach-ban
Fehérvári András Tamás, Fehérvári Árpád és Christiane fia, 1970 augusztus 25-én, Neumergeringben
Tarnai András Tibor, Tarnai László és Orbán Ágnes fia, 1970 aug. 29-én, Münchenben
Szalay Gyula, Szalay Gyula és Dobay Ildikó fia, Caracas-ban

HÁZASSÁGOT KÖTÖTTEK

Ausztriában:

Koronya Ferenc és Laczi Mária, 1970 júl. 25-én, Traiskirchenben

Belgiumban:

Anne Marie Petitjean és Cs. Tóth László, 1970 aug. 20-án, Brüsszelben
Françoise Leblanc-Nanson és Köhler János, 1970 szept. 5-én, Brüsszelben

Hollandiában:

Turi Kálmán és Sipos Ibolya, Amsterdam és Budapest
Bonnyai József és Th. A. M. Rikken, Aalsmeer

Németországban:

Benes János és Dani Katalin, 1970 máj. 3-án, Münchenben
Müller György és Berghoff Gisela Helga, 1970 márc. 21-én, Kölnben
Horváth István és Baier Elfriede, 1970 július 10-én, Weiden/Opf-ban
Reisser Karl Rudolf és Szabó Julianna, 1970 szept. 19-én, Münchenben
Dvórácskó Bagi Lajos és Hatala Ilona, 1970 aug. 1-én, Karlsruheban
Kasler Herman és Biró Emese Klárka, Waibstadtban
Berta Zoltán és Rada Mária, Stuttgartban (Gerabronn)
Kaufmann László és Friedrich Mária, Stuttgart
Gomez-Guzman Antonio és Körmöczy Borbála, Stuttgartban

Svájcban:

Biró József és Sordje Veronica, 1970 szept. 12., Lausanneban
Windholz Théodore és Borsetto Rosalia Fosca, 1970 szept. 26-án, Lausanneban

AZ ÖRÖK HAZÁBA TÁVOZTAK

Ausztriában:

Györgybiro György, 1970 aug. 12-én, Braunau am Inn-ben
Grandits Gyula, 1970 júl. 27-én, Linz-ben
Bóta János, 1970 szept. 16-án, Steyr-ben
Fazekas János, 1970 aug. 15-án, Ried in Inn-kreisben
Heveli Anna, 1970 szept. 10-én, Eferdingben
Kovács Balázs, 48 éves, 1970 ápr. 29-én, Kufstein-ban

Belgiumban:

Özv. Pusztai Antalné szül. Brunda Borbála, 1970 aug. 14-én, Brüsszelben

Hollandiában:

Schreiber János, 60 éves, 1970 aug. 4-én, Zwolleban

Németországban:

Nagy Gyula, 59 éves, 1970 július 26-án, Karlsruhe-ban
Egri Balázs, 1970 szept. 7-én Kuhlachban/Baden
Körmöczy Árpád, 73 éves, 1970 május 19-én, Rheinbrohl-ban
Kucsera András, 47 éves, 1970 febr. 28-án, Münchenben
Géczy József, 72 éves, 1970 március 2-án, Münchenben
Werner Karl, 1970 aug. 3-án, Münchenben
Dr. Bátky Kázmér, 59 éves, 1970 aug. 21-én, Münchenben

ORVOSI ÜGYELET A MŰTÖBEN

A műtőasztalon gyomrok és szívek, s mint kitárt ablakon át látom a nyitott hasfalon keresztül a sorsot, életet, száz betegségeket. Arcom maszkok fedik, fehérben vagyok, járadt testemen steril köpenyek, gumi és cérna kesztyűkben tartom a kóros szerveket.

Igy meg sem jertözhetem a száz sebet, ábrándokat és terveket. Narkotizálnak s már alszik a beteg, s idegen szerveket átültetnek, s száz gondolatot. S a gyomrokban a véres álmok alatt, s fájó szívekben életet s titkokat keresek. Majd kiveszem a gennyes vakbeleket, a téves eszméket, a bánatot, epehólyagokat, köveket, s daganatokat, s a rég benifelejtett műszereket. S kívágom a bélrészleteket, s mindent, ami nem jó, amit lehet, amit szabab, s mindent, ami sérült s ami beteg.

Igy múltak el a súlyos balesetekkel, a sürgős műtétekkel, halállal és kőrő lázas szemekkel, fájó szívekkel, döntő percekkel, álmatlan éjekkel, betegségekkel, az örökkévalósággal, az elmúlással átharcolt órák, napok, hetek, 10 évek, 50 évek, egész életet s velük a klinikai ügyeket.

SZIRMAI ENDRE

Szerelmem – Házasság – Család

Csókolózunk, vagy sem?

«Legtöbb fiú elvárja, hogy egy-két találka után megcsókolhassa a lányt. Megengedhető és tanácsos-e teljesíteni kívánságukat? Egyes lányok azt mondják, hogy ha ennyit se engedek meg, el fogom veszíteni minden barátomat. — Helyes-e, bűn-e a csókolózás?

Kétféle csókolózás van. Az egyik a búcsúzás, vagy üdvözléskor adott csók, amit az emberek nem szégyelnek mások előtt sem. Így csókolja meg az anya a fiát, testvér a testvért, rokon a rokonát. Ez a szeretet és tisztelet jele azok között, akik szoros kapcsolatban állnak egymással. Világos, hogy az ilyen csók nem bűn akkor sem, ha egy szerelmespár között történik. Mégis okosabb, ha az üdvözlésként használt csókot sem alacsonyítjuk le és nem tesszük közönségesé azáltal, hogy kivétel nélkül mindenkinek osztogatjuk. Aki a csókot lealacsonyítja, az valószínűleg hajlamos arra, hogy más nemes és fontos dolgot is lealacsonyítson. A csókot tartjuk fenn azok számára, akikkel szorosabb és szentebb kapcsolatban állunk!

A szerelmesek azonban — mikor kérdezik, hogy bűn-e a csók — nem a szeretet és üdvözlés fönt említett jelére gondolnak, hanem arra csókra, amelynek a testi szenvedély a forrása és kapcsolatban van azzal a testi egység utáni vágygal, amelyet csak a házasságban szabad megengedtetni kielégíteni. Néha ők maguk sem fogják fel, hogy mi ennek az elnyújtott csókolózásnak az indító oka s csak akkor döbbennek rá, amikor belevezette már őket azokba a bűnökbe, amelyeket eredetileg nem is akartak. A csók ugyanis mindig táplálja az érzelmeiket, és ezáltal csökkenti az itélőképességet. Sok lány vesztette el így a józanságát s a végén kénytelen volt kényszerházasságot kötni: férjhez ment olyan fiúhoz, akit

sohasem választott volna házastársul, ha jobban megismerte volna a jellemét.

A találgatók célja az, hogy a házasságra képes fiatalok megismerhessék egymás jellemét, tulajdonságait s így következtethessenek arra, hogy emberi számítás szerint van esélyük a boldog házasságra. Epp ilyenkor kell leginkább «észnel lenni», hisz döntően fontos, valószínűleg egész életre kiható lépésről van szó. A legnagyobb esztelenség tehát a szenvedélyek csókolózással való fölkorbaolása s így a józan ész hangjának elnémitása! A szenvedélyes csókolózás nemcsak azért bűn, mert a szexuális ösztönök házasságon kívüli, azaz meg nem engedett kielétele s közvetlen alkalom még súlyosabb bűnök elkövetésére, hanem azért is, mert megakadályozza az ész hangjának érvényesülését az élet egyik legfontosabb döntésében!

Ezek az elvek annyira érvényesek, hogy még ha minden fiú elvárná a csókolózást, és minden lány teljesítené kívánságukat, akkor sem az ő véleményük, hanem a fenti elvek szerint kell eljárni. Az erkölcsi elvek igazsága — mint általában minden igazság — független attól, hogy hányan vallják, vagy tagadják. (A geocentrikus világkép akkor is téves volt, mikor mindenki azt vallotta még.) Ezért a fenti elvek is érvényesek, jóllehet a mi vallástalan és alacsony erkölcsi nívón álló korunkban sokan lemosolyogják, ill. tagadják.

Igyunk-e a találgatóknak?

«A társaságban, ahol szórakozni szoktam, szinte kivétel nélkül mindenki szeret inni. Mindnyájan huszadik életévünk felé közeledünk. Eddig én még kivétel voltam, mert anyám nem akarja, hogy igyak. Udvarlóm és barátnőim azonban igyekeznek rábeszélni, hogy tartsak ve-

lük. Azt mondják, hogy ők nem viszik túlzásba az ivást, és nincs semmi veszély, hogy az ő társaságukban részegre iszom magam. Mit tart ön a találgatóknak való ivásról?»

Okosabbat nem is tehetne, mint ha továbbra is követi anyja kívánságát és figyelmeztetését. Minden egyébtől eltekintve is biztos lehet benne, hogy helyesebb anyjára hallgatni, mint ivogató barátai érvelésére.

Kétségtelen tény az, hogy nagyon veszélyes, ha a fiatalok isznak a találgatók alkalmával. Ebben az életkorban nincs szükség arra, hogy szesz italal mozdítsák elő érzelmeiket és szórakozó kedvüket. Ha most, amikor oly kitűnően szórakozhat ivás nélkül is, szokásává válik az ivás, fennáll a veszély, hogy később képtelen lesz szembenézni az élet nehézségeivel és felelősségével, és az ivásban fog menekedést keresni. Nem szükséges túlzásba vinni az ivást ahhoz, hogy valaki rabjává váljék. Ami pedig a részegséget illeti, sokkal nagyobb veszély fenyegeti azokat, akik fiatal korban kezdik el az ivást.

A találgatóknak való ivás azért is veszélyes, mert még a kis mértékben fogyasztott szesz ital is hatással van az erkölcsi szilárdságra. Ha mások társaságában van, bizonyos fokig csökken a veszély. De bizonyára megéssik, hogy csak kettesben vannak. Ha pedig iszik mások társaságában, akkor inni fog kettesben is. Márpedig soha nincs nagyobb szüksége a tisztánlátásra, a jó és rossz közötti ítélettelre és a tántoríthatatlan akarat-erőre, mint épp a találgatók alkalmával. Az ivás pedig pont ezen a téren gyengíti el. Sokan keservesen megbánták már, hogy ittak a találgatók alkalmával!

Kész magyar konzervek — saját gyártmányú marhapörkölt — magyar csirke és kacska — mindenféle friss hús és füstöltáru — kirándulásra turista szalámi kapható

Manczal és Tsa. családi Rt.

hentesüzletében.

Csak Svájc területére szállítunk!

Stockerstrasse 62, 8002 Zürich, Tel. (051) 25 13 56

Keresünk

valódi vagy átképzett

SZERSZÁMLAKATOSOKAT SZERSZÁMKÉSZÍTŐKET

nagy karosszéria szerszámok gyártásához.

Csak valóban kitanult szakemberek jelentkezzenek, legalább 50 % német nyelvtudással!

6 hét próbaidő, véglegesítés után lakásszerzésben is segítünk.

Dr. MELEGHY K. G.

Werkzeugbau und Presswerk
5070 BERGISCHE GLADBACH

PESTI HUMOR

A minisztériumi felvételi vizsgán megkérdik az első jelöltet, mennyi ötször öt.

— Huszonnégy, feleli.

— Nem huszonhat vagy huszonhét?

— Nem!

Minősítés: buta, de elvei vannak!

A második jelölt is azt feleli, hogy ötször öt az huszonnégy.

— De lehet huszonhat vagy huszonhét is?

— Természetesen.

Minősítés: hülye, de nevelhető!

A harmadik jelölt rávágja, hogy ötször öt az huszonöt.

— De lehet huszonnégy vagy huszonhét is, igaz?

— Nem. Ötször öt az huszonöt.

Minősítés: intelligens, figyelni kell!!!

FE.

Lapzárta a hónap 15-én, hirdetőket pedig csak a hónap 12-ig fogadjunk el!

Dr. HAMSÁG JENŐ

Flóra Gyógyszertára

szállít Magyarországra és a világot bármely részébe gyógyszereket.

8004 Zürich.

Badenerstr. 85,

Tel. (051) 23 21 40

MEGJELENT

a londoni Szepesi Csombor Kör kiadásában Gömör György új verseskötete, az

«Átváltozások».

A művészi borítólappal ellátott százoldalas könyv az Angliában élő költő újabb verseit és legsikerültebb műfordításait gyűjti össze. Megrendelhető a

Szepesi Csombor Kör, — vagy a szerző címén:

G. Gömöri, Dept. of Slavonic Studies,
University of Cambridge, Sidgwick Ave.,
Cambridge, England.

A könyv ára fűzve 3.—, kötve 4.— \$ — vagy annak megfelelő összeg.

ÉLETÜNK

Az európai magyar katolikusok lapja

Felelős szerkesztő és kiadó:

Dr. Vecsey József

Szerkesztőség és nyomda:
Ungarische Buchdruckerei,
9000 St.Gallen, Gallusstr. 41. (Schweiz)
Telefon: (071) 22 55 28
Postcheckkonto: Ung. Seelsorgeamt 2190
Postcheckamt Stuttgart.
Előfizetés egy évre: 8.— svájci frank
Egyes szám ára 0.70 svájci frank

Életünk — Unser Leben

Monatschrift für die ungarischen Katholiken in Europa

Redakteur und Herausgeber:

Dr. Josef Vecsey

Redaktion und Druck: Ungarische Buchdruckerei, 9000 St.Gallen (Schweiz), Gallusstr. 41. Tel. (071) 22 55 28
Bezugspreis jährlich: 8.— Sfr.

Életünk — Unser Leben

Verlag und Schriftleitung in der BRD.:
7000 Stuttgart O., Werastr. 65.
Fernruf: 45 37 86. Postcheckkonto: Ung.
Seelsorgeamt 2190 Postcheckamt Stuttgart.
Verantwortlich: P. Szőke János
Erscheint monatlich.
Bezugspreis jährlich: 8.— DM

Életünk — (A Kereszt Népe)

(Het Kruisdragend Volk)
verschijnt maandelijks in Nederland
Administratie: Hobbemakade 51, Amsterdam.
Post giro: «A Kereszt Népe»
Amsterdam, Nr. 1462200, Tel. 020-736891
Redactie: P. Matyasovich Henrik
Houtlan 4. Nijmegen
bijsdrage voor een jaar fl. 8.—

Életünk — Unser Leben

Verlag und Schriftleitung in der Schweiz:
9055 Teufen. App. «Fernblick»
Telefon: (071) 53 11 49
Postcheckkonto: Sparkassa der Administration, St.Gallen, 90-636
Verantwortlich: Dr. Vecsey Lajos

Életünk — (Magyar Ház)

Megjelenik havonta — Verschijnt maandelijks — Periodique mensuel
Szerkesztő és kiadó: P. Salamon László
Brüsszel 5, Gewijde Boomstraat 123,
123, rue de l'Arbre Bénit, Bruxelles 5.
Tel. (02) 48 53 56
C.C.P.: «Magyar Ház» Nr. 68316 Bruxelles

Életünk — Notre Vie

9, rue des Deux Gares, Paris 10.
Tel.: COM 74 32
Postacekk: Paris 13 419 37
Directeur de la Publication:
P. Dr. Ruzsik Vilmos — Előfizetés egy évre 12.— Fr. Egyes szám ára 1.— Fr.

Ausztriai szerkesztők:

P. Dr. Radnai Tibor
1010 Wien, Stephansplatz 5.
Tel. 0222 52 00 222
Balla Sándor 4020 Linz/Donau,
Senefelderstr. 6. Tel. 42 5 86

Életünk

Radaktion för Skandinavien
Ungerska Sialavarden
P. Solymár János S. J.
Drottningg. 88 B ö. g.
11136 Stockholm C.
Tel.: 111636, Postgiro: 40 43 15.

Rövid hírek

A kismartoni (Burgenland) püspökség fennállásának 10. évfordulója alkalmából László István püspök záróbeszédet vezetett Rómába. Castalgandofóban a Szentatya külön üdvözölte a csoport tagjait: «Ezzel a záróbeszédrel hitet tesztek az egy, katolikus Egyház mellett. Legyetek hűek egymáshoz! Odaadással és áldozatkészséggel dolgozzatok azon, hogy az betölthesse az Úr küldetését!»

Csehszlovákiában megindokolás nélkül ismét betiltották a cserkészmozgalmat. Az ún. Prágai tavasz idején újjáéledt mozgalom ellen az utóbbi időben többször elhangzott a vád, hogy burzsoá jellegű mozgalom. A cserkészletnek a kommunista ifjúsági szövetségbe kell beolvadnia.

Délvietnámban jelenleg 1,7 millió katolikus él. Lelkipáztorkodással közel 2 ezer pap foglalkozik. A több, mint ezer alapfokú katolikus iskolában 350 ezer, a 225 felsőfokú iskolában pedig 15 ezer gyermeket oktatnak.

Az Egyesült Nemzetek Szervezete fennállásának 25. évfordulója alkalmából a vatikáni posta 3 névértékből álló jubileumi bélyegsorozatot hoz forgalomba.

Abidjanban (Elefántcsontpart) tartotta összejövetelét a pánafrikai püspöki konferencia. A bennszülött papság és a hitoktatás problémáinak megoldására a jezsuita rend generálisa bevezető előadásban négy pontos javaslatot terjesztett elő.

Fiume katedrálisában püspökké szentelték az első horvát származású nunciust, Dr. Josip Uhačot, aki legutóbb a madridi nunciaturán teljesített diplomáciai szolgálatot. A Szentszék most Pakisztán pronuciusává nevezte ki, ahol már el is foglalta állomáshelyét.

A németországi Fatima-barátok köre Kevelaer búcsújáróhelyen tartotta idei kongresszusát. Az összejövetel fénypontja az esti gyertyáskörmenet és a fatimai, a regensburgi, kölni és müncheni püspökök ünnepi koncelebrációja volt a bazilikában. Az összejövetelen számos magyar is résztvett.

Ausztráliában a pápa látogatása alkalmából novemberben arany- és ezüst emlékérmét adnak ki. Az aranyérmén a pápa arcképe, az ezüsten a pápai hármaskorona, a tiara látható — jelentette be az állami pénzverde.

Az olasz egység megteremtésének 100. évfordulója alkalmából «Az Egyházért, Olaszországért és a szegényekért» jelszóval külön imahadjárra hívta fel a hívőket az olasz püspöki kar. Szeptember 20-án Olaszország minden templomában egységes szövegű imával emlékeztek a hívek az évfordulóra.

A zürichi Fraumünsterben helyükre kerültek Chagall Párizsban élő, orosz származású művész új üvegablakai. A 9 méter hosszú és 1 méter széles ablakok a megváltás művének mozzanatait ábrázolják. Mégis nem annyira a tárgyválasztás, inkább a színhatás ragadja magával a szemlélőt. A metzi katedrális, a jeruzsálemi Hadassah zsinagóga, a newyorki Hamarskjöld emlékmű, a washingtoni Rockefeller kápolna szintén Chagall üvegablakaival van díszítve.

Elba szigetének sportbúvárai a Szűz Anyát választották pártfogójuknak. Marina di Campo öblében egy 1,60 méter magas Mária szoborral merültek a tengerbe és azt egy előre elkészített betonoszlopra erősítették.

Trierben a Német Katolikus Napokról 12 ország újságírói adtak helyszíni közvetítést és tudósítást. A többi között Lengyelországból, Magyarországról, Csehszlovákiából, Jugoszláviából, Délafrikából, Kongóból stb. érkeztek újságírók a városba.

Venezuela püspökei tevékenyen részt kívánnak venni a kábítószert pusztítása elleni küzdelemben, határozották el legutóbb Caracasban megtartott összejövetelükön. Főként a fiatalság körében végzett felvilágosító munkával remélik, hogy az ifjúságot sikerül távol tartani az egyre fenyegető veszélytől.

VI. Pál pápa legutóbb elhatározta a vatikáni «haderők» feloszlását. A feloszlás érinti — a Svájci Gárdát kivéve — a 498 főből álló Palatingárdát, amely 1801-ben alakult; az ugyanakkor ebben az évben elhunyt Nobel-gárdát, amelynek 55 tagja mindig nemesi családokból került ki; továbbá az 1816-ban alakult, 145 tagból álló Pápai Csendőrséget. Ezentúl egyedül a Svájci Gárda látja el a biztonsági feladatokat a 44 hektárra kiterjedő Vatikáni Állam területén.

Japánban a kiotói «Jópásztor mozgalom» rádió- és TV-programja egyik legerősebb összekötő kapocs a hívők és nemhívők között. Naponta többször 5 perces adásban, hetenként két TV-adásban 10 millió emberhez szól.

Japánban a lakosságnak mindössze 3 százaléka katolikus, de 14 % egy népszámlálás során azt vallotta, hogy a kereszténységgel szimpatizál. Az országban 700 japán és 1100 külföldi származású pap, 6 ezer nővér és 400 testvér működik.

Nyugatnémetországban óvatos becslések szerint 1969-ben közel 40 ezer katolikus lépett ki az egyházból. Beható vizsgálatok most azt szeretnék kideríteni, milyen motívumok dominálnak a legtöbb esetben a lépés megtételénél. Az említett időszakban az evangélikus egyházból való kilépések száma hasonlóan magas volt.